

Státní hrad ŠVIHOV

Jedním z nejčastějších námětů objevujících se ve vašich zástěškách o nové vystřihovánky, jsou modely hradů. Věříme, že vás na nějakou dobu, když už ne uspokojíme, tedy alespoň za městnámé několikadilnou vystřihovánkou hradu Švihov, připomínající svým rozsahem a návazností jednotlivých částí dnes už pověstnou Městskou památkovou rezervaci.

Vodní hrad Švihov je jednou z nejzajímavějších pevnostních staveb na našem území, a to nejen po stránce technické, ale i historické.

I když je v okolí dostatek kopců, vyrostlo ve středověku v rovině řeky Úhlavy, severně od Klatov, městečko chráněné nevelkou vodní tvrzí. Nad Švihovem se tyčí vrch zvaný Tuhost, považovaný také za pověstný Vogastisburk, pod nímž druhy Sámo slavně zvítězil nad francským králem Dagobertem.

Na přelomu 13. a 14. století přešlo panství do držení rodu Rýzmbeků (zpráva z roku 1194 uvádí ještě jako majitele zeman- ský rod Držkrajů). Za husitských válek patřili Rýzmbekové (vlastníci několika dalších pevných hradů, např. Rýzmbek, Skály a Rabi) k vůdcům katolické strany a Švihov v té době značně utrpěl při trojím dobytí husity (1420, 1421 a 1424). Nej- známějším držitelem Švihova byl pan Jan Půta Švihovský z Ryz- mberku, narozený r. 1460. Po zkušenostech s husity, jímž původ- ní opevnění neodolalo, nechal pan Půta v letech 1480–89 po- stavit na umělém ostrově nový, silně opevněný hrad považova- ný za nedobytný.

Tento pan Půta patřil k nejmocnějším českým pánům, ale ne- těšil se příliš dobré pověsti. Byl velice zcestovavý, což mu již v mladém věku vyneslo úřad nejvyššího sudího Království čes- kého. V tomto úřadu prosadil, že se zápisy do Zemských desek prováděly česky, namísto dosud obvyklé latiny. Patřil však také k původcům dekretu o nevolnictví, vydaného roku 1487. Podle tohoto zákonného opatření nikdo z poddaných nesměl bez svo- lení vrchnosti prodat svůj majetek, poslat syna do škol, stěhovat se, vdávat ani ženit. Neblahý osud Dalibora z Kozojed připadá rovněž na vrub tohoto dekretu stanovujícího trest smrti každé- mu, kdo by přechovával uprchlé poddané.

Není divu, že když za zvláštních okolností, a celkem mladý,

pan Půta roku 1504 zemřel (pochován je v horažďovickém klá- šterě), objevilo se o jeho smrti i posmrtném osudu několik po- věstí. Protože se pan Půta v posledních letech svého života obá- val božího hněvu, ukryval se pryč za bouře do sklepa (kde ovšem bylo uloženo též vino). Jednou po takovém božím dopuštění pan dlouho nevycházel. Sloužící museli dubové dveře násilím vylomit a našli za nimi svého pána zalitého krví a podivně zne- tvořeného. Proto ho uložili hned do rakve, aby nikdo mrtvolu ne- spatřil. Po kraji se brzy roznoslo, že pana Půtu vzal čert do pe- kla, a že jeho rakev byla při pohřbu prázdná. Když s ním čert letěl ze zámku, vyrazil ve střese díru. Tu nedokázal žádný řeme- slník vyspravit, zato tudy nikdy na půdu nepršelo, ani sníh nepa- dal.

Později se jednou v noci pan Půta zjevil své manželce, celý ohnivý a se stopami pekelných trápení na těle. Ptala se ho, zda je možné, aby byl z muk vysvobozen, že se všeho pohodlí i ma- jetku ráda vzdá, jen když mu pomůže. Odpověděl: „Tak jako ne- můžeš rukama rozebrat tento švihovský hrad a uložit každý ká- men a dřevo odkud byly vzaty, tak ani mně není možno odčinit všechny mé hříchy, abych byl spasen!“

Zakletý pan Půta se pryč často ukazoval i svým poddaným, ale tvářil se stejně nevlídně, jako když byl živ. Někdy pryč ho dopro- vázely tři služebnice, které nechal kdysi na hradě zazdit, a ty se chystaly zabránit každému pokusu o vysvobození pana Půty. Le- daže by je někdo oslovil jménem a požádal je zdvořile, aby ode- šly. Což o to, zájemců o takový pokus by bylo i dnes habaděj — někdejší švihovský pán totiž za své vysvobození slibuje velký po- klad — totiž je v tom, že nejsou známa jména těch tří zazdě- ných a duch už se také dlouho neukázal. Dost možná, že už se někomu podařilo pana Půtu trápení zbavit — těch, co rychle zbohatli, je v kraji dost. Kdybyste však přece jen měli to štěstí a pana Půtu potkali, a chtěli se odvážít jeho vysvobození, tak vám můžu prozradit, co kromě mě snad už nikdo neví: Ty tři ně- kdejší chůvy, zazděné za to, že špatně hlídaly, se jmenují Katu- še, Maruše a Babuše!

Rudolf Baudis

NÁVOD NA SESTAVENÍ VYSTŘIHOVÁNKY:

Dnes začínáme s novou rozsáhlou vy- střihovánkou. V úvodu uvedeme několik údajů platných pro celou stavbu modelu. Rozsah hradu je patrný z kreseb rekon- struované podoby, kterou jsme převzali z vyhodnocené průzkumu, prováděné- ho dr. Dobroslavou Menclovou. Rozhodli jsme se naši vystřihovánkou vrátit dnešní- mu hradu, ochuzenému o většinu opevňo- vacích objektů i nástavbě nejvyšších pa- ter, původní podobu. Až někdy hrad na- vštívíte, budete moci porovnat to, co nám zůstalo zachováno, s tím, jak kdysi vypa- dal, a byl jednou z největších pevností na území českého království. Z již zmíněné kresby připravujeme jako vystřihovánku zatím pouze vnitřní hrad — pokud budete chtít, jsme připraveni v budoucnosti po- kračovat i s vnějším opevněním.

Vnitřní hrad jsme rozdělili na dvě eta- py, z nichž každá má tři části. Jádro hradu tvoří části a 1 (severní a západní křídlo), a 2 (jižní křídlo), a 3 (kaple a spojovací zeď). Opevnění vnitřního hradu tvoří části b 1 (vstupní věž, hradební věž a červená bašta), b 2 (hradební zeď a zlatá bašta), b 3 (bílá bašta, hradební zdi a zelená bašta). Tyto jednotlivé části jsou zachyceny v do- provedné půdorysné kresbě.

Při stavbě modelu dodržujte pracovní postup našeho návodu a orientujte se po- dle návodných kreseb. Při práci se snažte o co největší přesnost — i malá chyba se může při tak rozsáhlé vystřihovávce pro- jevit jako nepřekonatelná překážka pro úspěšné dokončení. Nesnažte se proto stavbu provést za jeden, dva dny — není

to možné a jediným zaručeným výsled- kem by bylo nedokončení hradu. Jako vždy začnete přípravými pracemi, které mají pro všechny části stejné symboly a označení. Uvedeme je proto jen v této úvodní části. Hrany, které budete nařezá- vat z líce vystřihovánky, jsou kresleny pl- nou čarou opatřenou (většinou) mimo kresbu dílu černou šipkou (nebo pološip- kou), jejíž špička směřuje na lom. Hrany, které budete nařezávat z rubu vystřihó- vánky, jsou kresleny čerchovanou (—.—.—) čarou. Výřezy ploch z dílů jsou značeny červenou úhlopříčkou, pro- stříhy červenou čarou, prořezy červenou čarou v černém rámečku (v místech, kde do prořezu nasunete další díl a přilepíte jej z rubové strany) a konečně prořezy menších oken, které jsou značeny černou úhlopříčkou. Tyto úpravy mají hlavní vý- znam pro vytvoření otvorů (oken i dveří). Tam, kde je nakreslena červená úhlopříč- ka, vyřiznete plochu otvoru a z druhé stra- ny budete osazovat plastické prvky. U oken a dveří, kde je nakreslena kombi- nace červené úhlopříčky a prostříhy, vy- řiznete nejprve plochu vyznačenou úhlo- příčkou, nařiznete z líce vystřihovánky, obvod otvoru prostříhnete červené čáry, vzniklé chlopně vyhnete dovnitř a přilepíte z rubu. U oken a dveří s vyznačením černé úhlopříčky nařiznete obvod otvoru z líce tisku, prořiznete úhlopříčku a vzniklé chlopně vyhnete dovnitř a přilepíte z rubu.

Jak jste si jistě všimli, vnitřní hrad byl obkroužen vodním příkopem, přes který vedl zděný můstek s padacím mostem.

Připravíme pro vás úpravu terénu kolem vnitřního hradu ve dvou alternativách: pro zkušené s vodním příkopem a pro méně zkušené bez vodního příkopu. Pro vás to prozatím znamená, že nemusíte uvažovat o desce, na kterou byste hotový vnitřní hrad osadili, po dokončení jeho stavby vám další úpravy navrhneme.

Část a 1 — severní a západní křídlo:

Ještě před přípravými pracemi si pře- nesete na rubovou stranu některých dílů rysky, na které budete později lepit další díly. Na dílu 3 přenesete na rubovou stranu rysky A, B, C, D, E. Na dílu 13 rysky A, B, D, E, na dílu 34 rysky D, na dílu 25 rysky F, G.

Úvodní práci je kompletace otvorů a následně přilepení oken podle přehledu, ve kterém jsou uvedeny: díl, do kterého budou okna lepena, označení druhu okna a počet kusů: díl 3 (okno D, kusů 2), (okno F, kusů 5), (okno G, kusů 2), (okno H, kusů 3), (okno 89, kusů 1), díl 1 (okno E, 15 ku- sů), díl 25 (okno E, kusů 2), díl 2 (okno F, kusů 2), (okno H, kusů 3), díl 94 (okno F, kusů 2), (okno G, kusů 1), (okno H, kusů 2), díl 13 (okno G, kusů 4), (okno 89, kusů 1), díl 34 (okno G, kusů 3), (okno 89, kusů 1, pruh otvorů 22). Spojíte díl 3 s dílem 94 a na rysku B na dílu 3 přilepíte díl 34. Na díl 4 přilepíte díl 7, doplníte dílem 5 a ce- lek osadíte na díl 3. Zkompletujete tři díly 33 a zalepíte do prořezů v dílu 3. Na rub dílu 13 přilepíte díl 14 a do prořezu v dílu 13 zalepíte zkompletovaný díl 19. Spojené díly 13, 14, 19 připojíte k celku, tj. lepíte postupně nejdříve díl 13 do průřezů k dílu

Dokončení na str. d14

Dokončení ze str. d6

34, díl 14 k dílům 34 a 3, ale zatím neuzavřete střední část dílu 13 (tj. nepřilepíte ji k dílu 3). Zpracujete „silu zdi“ vstupní brány 16 a přilepíte ji z rubu na díl 3.

Zkompletujete díly 18, 20, 21 (2×) a přilepíte je (díly 18) na díl 34 a zalepíte je (díly 20 a dva díly 21) do prořezu v dílu 34. Zpracujete konstrukční díl 17 a připojíte jej postupně k celku: nejdříve na štít dílu 34, pak k dílům 13 a 3. A teď můžete uzavřít střední část dílu 13, kterou přilepíte k dolní chlopni dílu 17 a k dílu 3.

Díl 2 lepíte k dílu 3 (lepíte na rysku C), pak k dílu 2 připojíte díl 34, ale neuzavřete půdorys severního křídla, tj. nespojíte díl 2 s dílem 94. Celek zatím odložíte, lehce zatížíte a necháte proschnout.

Zkompletujete nejvyšší patro, tj. díl 1, a pak je postupně osadíte na celek: nejdříve na severní stěnu, tj. díl 3, pak uzavřete půdorys, tj. spojíte díl 2 a díl 94, a dokončíte osazení patra na stěny. Nejdříve na díl 94 a nakonec i na díl 2.

Samostatně zpracujete dva arkýře: zkompletujete díl 9, zalepíte do něj díl 10 a hotový arkýř vlepíte do prořezu v dílu 3. Zkompletujete díl 11, zalepíte do něj díl 12 a druhý hotový arkýř vlepíte do prořezu v dílu 94.

Další práci bude sestavení střech a jejich osazení na stavbu. Spojíte dva díly 30 a k nim připojíte díly 31 a 32. Hotovou střechu osadíte postupně na celek — přitom budete dbát na přesné nasazení na chlopně stěn, tj. na díly 2 a 1. Začnete střechou, dílem 32, který připojíte na díl 1, a současně díl 30 osadíte na chlopni dílu

2. Pokračujete střechou 31, pak dlouhou vnější stranou střechy 30 a druhou dlouhou dvorní stranou střechy 30 — vše osazujete na chlopni dílu 1.

K celku ještě připojíte střechu 35 opět postupně: začnete lepit na střechu 30 (v části, kde navazuje na díl 32) a lepíte jen do hřebene, pak střechu 35 přilepíte na štít 34 (opět jen do hřebene), pokračujete na chlopni dílu 4, pak druhou polovinu střechy 35 přilepíte na střechu 30, na zbylou část štítu 34 a na okapovou chlopni dílu 34. K celku připojíte nádvoří 24 — lepíte na terénní chlopni díly 13, 34 a 2 — které zafixuje správný tvar spojení západního a severního křídla. Pak vše zatížíte a necháte dokonale proschnout.

Samostatně zpracujete doplňky. Začnete dvorní přístavbou: k dílu 25 připojíte díl 26 a na rysky F a G osadíte vnitřní část 29. Vytvarujete díl 28, přilepíte z rubové strany na díl 25 a celek uzavřete štítem 15. Poslední práci na přístavbě je osazení střechy 27 na díly 15, 25 a 26. Hotovou přístavbu osadíte na nádvoří a přilepíte k celku, tj. k dílu 2.

Zkompletujete schody 23 a připojíte k západnímu křídlu, tj. k dílu 13 a na nádvoří 24.

Zdlouhovou práci je zhotovení konzol A (29×) a B (2×), které osadíte na přečnívající části nejvyššího patra, tj. díl 1, a jejich svislé části ke stěnám, tj. k dílům 3, 94, 2, (kde je zakápnete lepidlem).

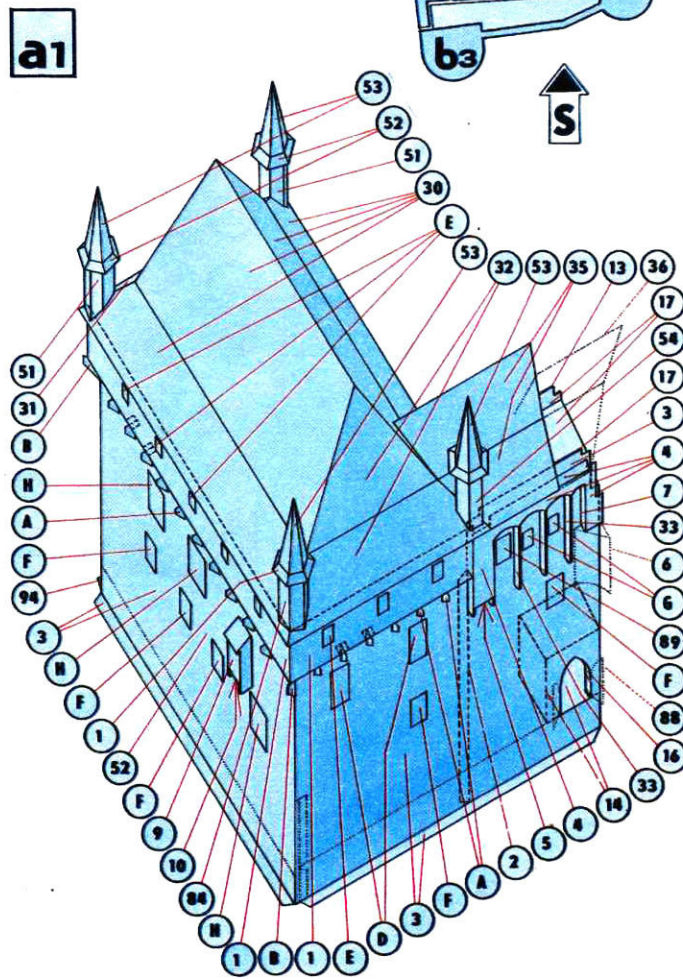
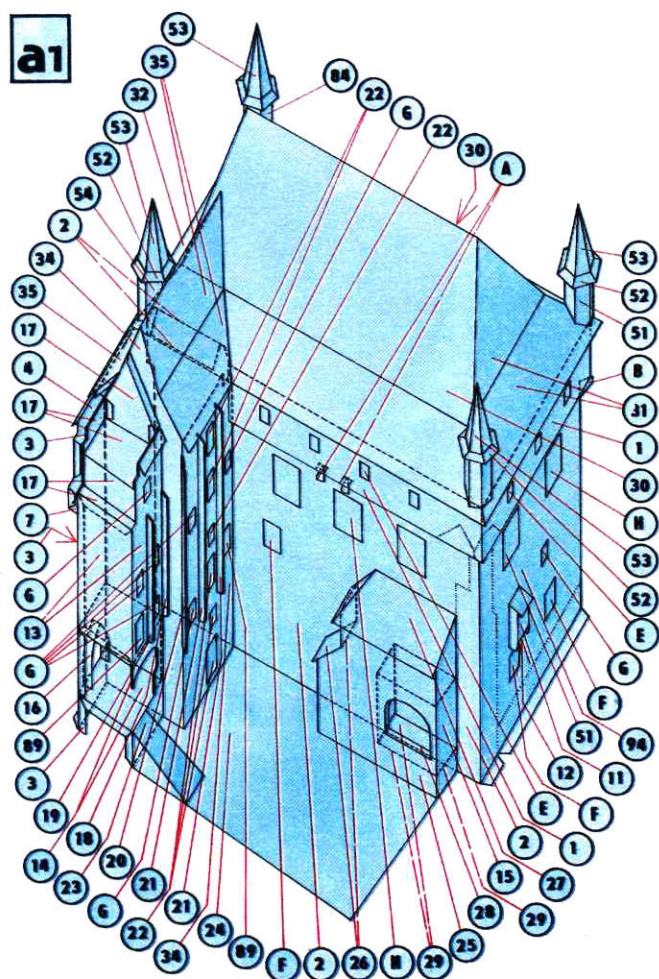
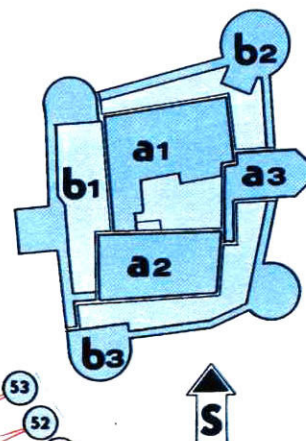
Samostatně vyrobíte věžičky na střechu. Zkompletujete díly 53 (4×), 52 (4×), 51 (2×), 54 a 84. Čtyři díly 53 přilepíte na

čtyři díly 52 a hotové stříšky osadíte na těla věžiček: dvě na díly 51, jednu na díl 54 a jednu na díl 84. Hotové věžičky osadíte na střechu severního křídla — přitom se budete orientovat podle návodných kreseb. Na jednotlivých dílech střechy nejsou vyznačena místa pro osazení věžiček, jakákoliv nepřesnost při lepení střech by se pak projevila i při osazování věžiček. Určující pro osazení (mimo návodné kresby) je vzdálenost 7 mm od okraje okapu nároží — kde bude osazena hrana věžiček 51 (2×), 84, a 6 mm od okapu střechy 32 u věžičky 54.

A to je prozatím vše — první část jádra vnitřního hradu máte hotovou. Věříme, že jste s výsledkem své práce spokojeni a že se spolu s námi těšíte na opětovné setkání u stavby hradu Švihova.

Modné úspěchu při práci a na shledanou i u jiných vystríhovánek se těší

Anna a Richard Vyškovských

Státní hrad ŠVIHOV část "a 2"

Dnes budete pokračovat ve stavbě hradu jeho druhou částí, a tou je jižní křídlo. Všeobecné údaje o značkách, způsobu lepení atd. jsme uvedli u první části, a proto se můžeme rovnou věnovat vlastní práci.

Na rubovou stranu dílů 37, 38 a 39 přilepíte po úpravě otvorů okna a dveře podle následujícího přehledu: díl 37 (okno E — 13 kusů, okno F — 1 kus, okno G — 4 kusy, okno J — 2 kusy, okno K — 5 kusů, okno 40 — 1 kus, dveře 41 — 1 kus). Díl 39 (okno G — 4 kusy, okno J — 7 kusů, okno F — 2 kusy). Zkompletujete díl 18 a přilepíte na díl 38. Ze dvou dílů 37 zhotovíte nejvyšší patro jižního křídla. Díl 38 spojíte s dílem 39 v místech a chlopních označených hvězdičkou, ale zatím ještě neuzavřete půdorys a postupně budete osazovat díl 37 na dlouhou stranu dílu 38, jeho krátkou stranu, na dlouhou stranu dílu 39, pak půdorys uzavřete a osadíte díl 37 na krátkou stranu dílu 39. Celek zatížíte a necháte proschnout.

Zkompletujete díl 46, zalepíte do něj díl 47 a hotový arkýř vlepíte do prořezů v dílu 39. Zkompletujete stříšku 45 a osadíte ji na díl 38. Samostatně zpracujete

střechu. Nejprve spojíte dva díly 48, pak k nim připojíte díl 49 a 50. Hotovou střechu osadíte na jižní křídlo, a to opět postupně: nejprve na dlouhou stranu dílu 3, pak na druhou dlouhou stranu a nakonec na obě krátké strany. Pozor, abyste neprohodili dlouhé strany — orientujte se podle návodné kresby! Po proschnutí můžete jižní křídlo připojit k již hotové první části hradu. Budete lepit na díly 3, 13, 4, 17, 14, 23 a nádvoří 24. Nejdříve namažte lepidlem všechny zmíněné styčné plochy západního křídla a terenní chlopiň dlouhé strany dílu 38. Pak přilepíte terenní chlopni dílu 38 jižní křídlo k nádvoří 24 — přitom dbejte na absolutní přesnost. Pak už jen přitisknete jižní křídlo k západnímu — opět budete dbát na přesnost „dosednutí“ — a podržíte ve správném osazení dokud spoje „nezavadnou“. Pak ověříte dokonlost nasazení, odstraníte případné drobné nedostatky, dotlačíte nebo přidržíte dlouhou pinzetou, a poté zalejete spáry spojení lepidlem — nejprve zvenku, pak i v nádvoří.

Po částečném proschnutí (až už lepidlo, kterým jste zalili spáry nebude sté-

kat) celek zatížíte a necháte dokonale proschnout v celku (zatížíte obě křídla) tak, aby si stavba „sedla“.

Mezitím zpracujete doplňky: spojíte dolní část pavláčky 42 s horní 43, na dolní část přilepíte čtyři zkompletované podpěry 44 a hotovou pavlač osadíte na vyznačené místo na dílu 38.

Zpracujete arkýř 6 a osadíte jej do kouta, kde se stýká západní křídlo s jižním, tj. na díly 3 a 38. Zpracujete střešní věžičky: zkompletujete čtyři díly 52 a čtyři díly 53, které spojíte. Pak je osadíte na zpracovanou těla věžiček 90 (2×), 91 a 95. Hotové věžičky osadíte na střechu podle návodných kreseb, přičemž hrana těla věžičky bude umístěná na nárožích střechy, 7 mm od rohu okapu. Zpracujete tři podpěry B a dvacet sedm podpěr A — všechny osadíte na vyznačená místa na díle 37.

A to byla poslední práce na druhé části jádra vnitřního hradu. I tentokrát věříme, že jste úspěšně dostavěli jižní křídlo a že se spolu s námi těšíte na třetí část.

Na shledanou u dalších vystřihovánek se těší a hodně úspěchů přeji

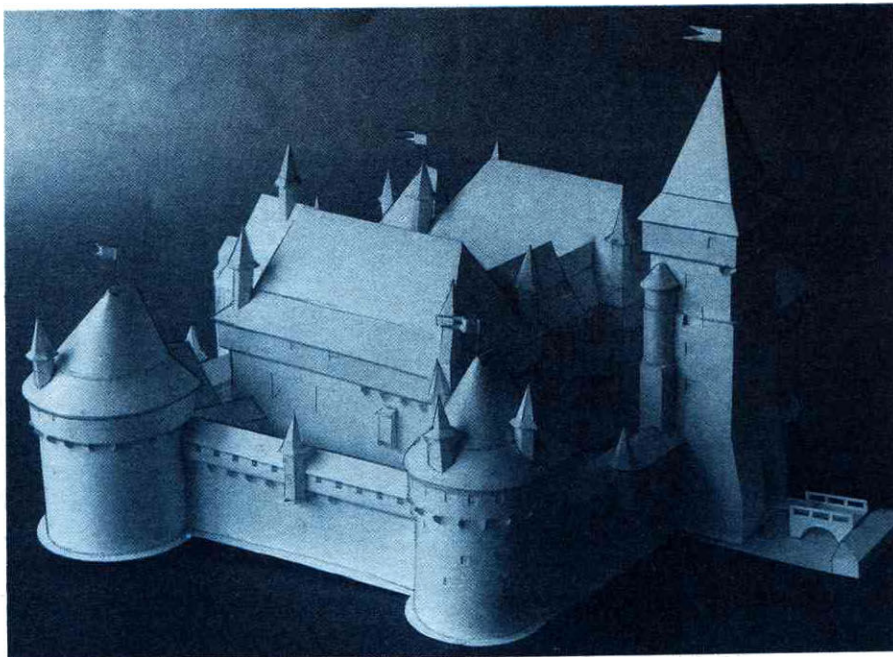
Anna a Richard Vyškovských

Dnes uzavřeme stavbu jádra vnitřního hradu. Do přípravných prací zahrnete i přenesení rysek na rub některých dílů. Na díl 55 rysky H a L, na díl 57 rysky L, na díl 61 rysky M a na díl 62 rysky K a L.

Vlastní stavbu začnete spojovací zdi — na rozložený díl 55 přilepíte v jeho horní části díl 57. Zatím dále nezpracováváte. Opět na rozložený díl 55, na rysky L přilepíte delší stranou konstrukční žebro 85 a na stejnou stranu zdi přilepíte z rubu ještě dvě zpracovaná okna 61 a vytvarovaný a zpracovaný vchod 60. Znovu připomínáme: všechny zmíněné díly lepíte na vnější stranu zdi tj. na vyšší část dílu a to z rubu!

Teď už můžete zeď uzavřít v horní části nad pavlačí tj. přilepíte díl 57 na žebro 85 a zkompletujete sílu zdi ve směru vstřem i v dolní části. Pak k dílu 55 připojíte druhé žebro 56 — lepíte na rysku H a nakonec postupně uzavřete zeď: nejprve na otvory 60, 61 (2x), žebro 56 a nakonec dokončíte i zatím volnou sílu zdi na neuzavřeném konci.

Pokračujete střechou a úpravou pavlače. Střechu 58 lepíte opět postupně, při-

Hrad Švihov - část "a 3"

tom na rysky M vlepíte žebro 92, pokračujete přilepením volné části krytiny k dolní části střechy a dokončíte tím, že uzavřete bok střechy, který dosedá na severní křídlo. Hotovou střechu osadíte na zeď a dbáte přitom na přesnost — chyba by se projevila až později, při začleňování zdi do celku hradu. Zbývá ještě dokončit úpravu pavlače: zpracujete sedm podpěr 59, které osadíte pod pavlač a zakápnete na zdi 55. Tři zkompletované sloupky 86 a zábradlí 87 osadíte podle návodné kresby. A teď už můžete hotovou zeď připojit k celku: lepíte zeď i střechu současně na jižní křídlo (díly 37, 38, 42), severní křídlo (díly 1, 2, 15) a na nádvoří 24. Po přilepení celek zatížíte a necháte dokonale proschnout.

Práci na kapli začnete zpracováním otvorů v dílu 62 a přilepením dvou oken H. Zkompletujete pět střílen 93 a přilepíte

z rubu na díl 62. Z dílů 69 (7x), 70 (7x) a 71 (7x) vyrobíte sedm oken a ty vlepíte do dílů 62 (pět oken) a do dvou dílů 63 (po jednom okně). Díly 62 (2x) pak připojíte k základnímu dílu kaple 62. Zpracujete opěráky 72 (4x), 73, 74 a osadíte je na vyznačená místa na kapli, tj. na dílech 62 a 63. Ke zbylým dvěma otvorům v dílu 62 přilepíte z rubové strany „sílu zdi“ 66 (2x).

Z dílů 67 a 68 zhotovíte výztuhu kaple v její horní části a podle návodné kresby ji osadíte na rysky K. Obdobně v dolní části — na rysky J — osadíte výztuhu vyrobenou z dílů 64 a 65. Celek odložte a necháte proschnout.

Zatím zpracujete střechu: konstrukční díl 77 přilepíte na část střechy 78 a spojené díly připojíte k základnímu dílu 75 a vše doplníte zadní částí střechy 76.

Hotovou střechu osadíte na kapli —

nejdříve přilepíte díl 76 na horní výztuhu 67, pak na dlouhé strany kaple tj. díl 62 a nakonec na její trojboký závěr (dva díly 63 a střed závěru 62). A teď už můžete kapli připojit k celku — lepidlem natřete všechny styčné plochy na kapli a přitisknete ji ke spojovací zdi 55 a severnímu křídlu (díly 1 a 94). Celek opět zatížíte a necháte dokonale proschnout tak, aby si celá stavba „sedla“, použijete při tom pracovní desku nebo stůl s absolutně vodorovnou plochou.

Jako obvykle využijete čas, kdy bude stavba prosychat, ke zhotovení zbylých doplňků. Zpracujete díl 82, 83, spojíte je a osadíte na zkompletované tělo věžičky 81. Hotovou sanktusu osadíte na hřeben střechy, kde je místo pro přilepení vyznačeno na dílu 75. Na štít 79 osadíte stříšku 80 a celek přilepíte na střechu — díl 78.

Zbývají vrata hlavního vchodu — dva díly 88, které zkompletujete a přilepíte na „sílu zdi“ 16 v západním křídle. A tím jste dokončili jádro vnitřního hradu. Věřme, že jste pracovali natolik přesně, že nedošlo k žádným větším nepřesnostem, škvírám, posunům atd. Pokud ano, nezbyvá vám nic jiného, než stavbu opravit: škvíry můžete zatmelit a překrýt nabarveným proužkem čtvrtky. Pokud jsou velmi nepatrné, můžete je „zalít“ lepidlem. Posuny, při kterých se objeví bílý papír, můžete zabarvit. Otázkou u větších chyb ovšem bude, jak se vám podaří — po stavbě opevnění a parkánu — začlenit jádro hradu do celku. Možná budete muset i pak udělat nějaké úpravy. O nich si však řekneme až později.

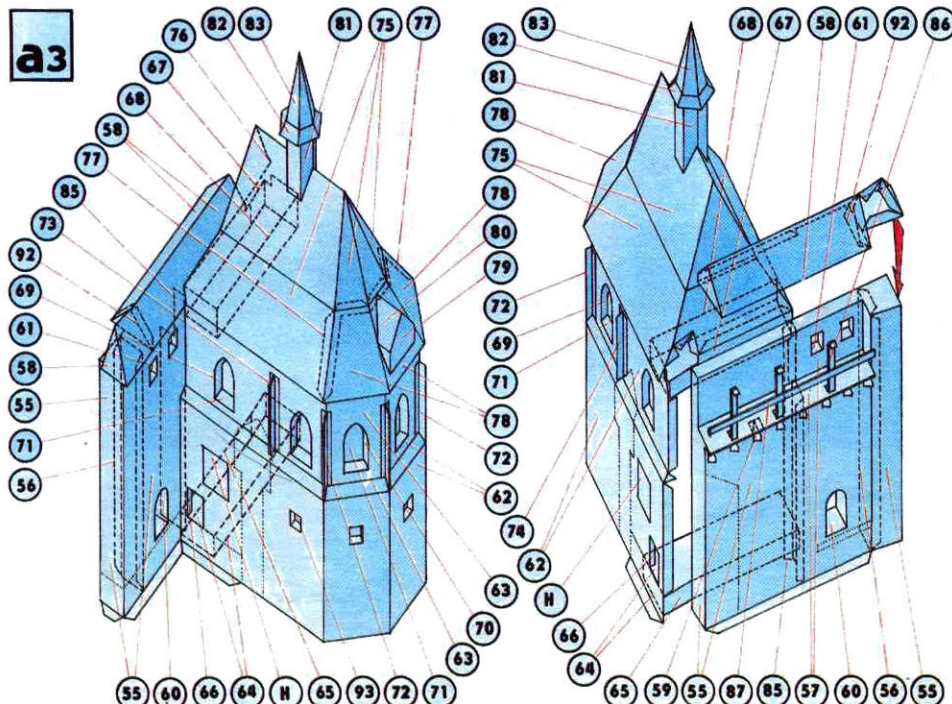
Těm, kteří pracovali přesně, taková nebezpečí nehrozí. Doporučíme jim však, aby si jádro hradu nastříkali nebo natřeli zevnitř bezbarvým lakem, který konstrukci zpevní. Nástřik nebo nátěr provádějte jen ve velmi slabé vrstvě tak, aby se lak neprosákl papírem. Kdo s lakem neumí zacházet, ať raději nátěry neprovádí, mohl by si model poškodit.

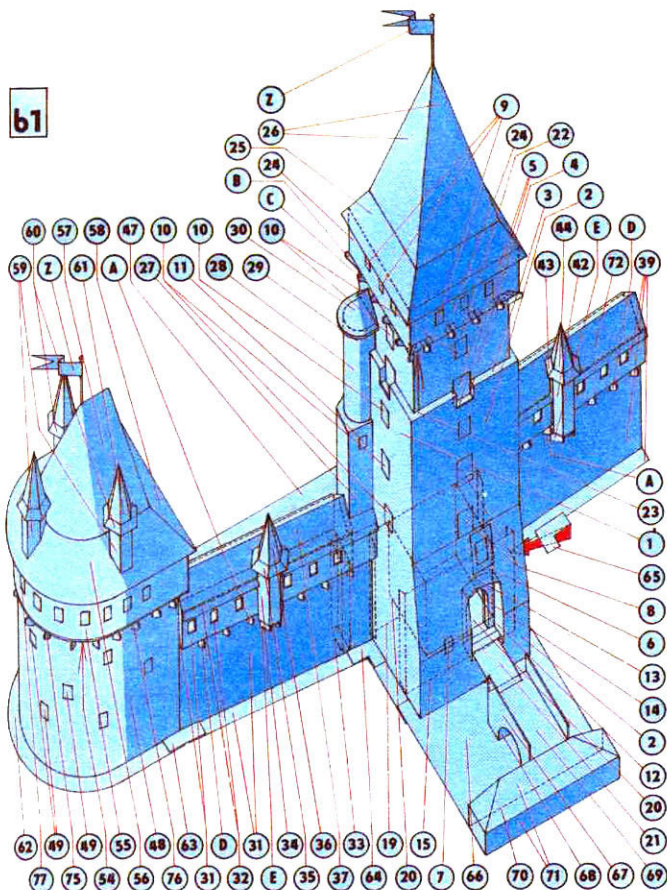
Hodně úspěchu při dokončovacích pracích a na shledanou u dalších částí hradu — a nejen u nich — se těší

Richard a Anna Vyškovských

P.S. Vzhledem k tomu, že váš ohlas na vystřihovanku hradu Švihov byl příznivý, již nyní můžeme slíbit, že hradby zpracované do třech pokračování začnou vycházet od 14. čísla t. r., a hrad bude mít koenečnou podobu, jaká je na obrázku.

Foto: J. Soumar

b1

Hrad v ŠVIHOV

Dnes začínáme otiskovat druhou část hradu Švihova: jeho vnitřní opevnění s branou, čtyřmi baštami, hradbami a můstkem. Podle orientační kresby půdorysu (byla otisknuta v č. 6) to budou části „b 1“ (brána s můstkem, červená bašta a dvě hradební zdi), „b 2“ (zlatá bašta a dvě hradební zdi) a „b 3“ (zelená a stříbrná bašta a tři hradební zdi). Na rozdíl od části „a“, kde jsme čísla všech dílů mohli podložit jedinou barvou a číslovat od 1 do 95, museli jsme číslování dalších částí provést samostatně. Proto je číslování dílů části „b 1“ podloženo zelenou barvou, části „b 2“ růžovou barvou a části „b 3“ žlutou barvou.

Protože při tak rozsáhlé práci se může stát i zkušenému modeláři, že udělá nějakou chybu, otiskl jsme u části „b 1“ a „b 3“ volné plochy, ze kterých si budete moci odříznout plošky na zakrytí případných „prohřešků“.

Doporučujeme vám, abyste postavili jednotlivé části samostatně a připojili je k vnitřnímu hradu až nakonec, až získáte přehled o celkovém rozsahu hradu. Nezapomínejte proto návody, kde jsme připomenuli jednotlivé části k hradu popsali. Tak se budete moci rozhodnout i o celkové úpravě terénu kolem hradu a úpravě vodního příkopu. Ten byl vystavěn ze zdiva, a proto jsme u části „b 3“ připojili pruhy „zdiva“, kterými budete moci svlést stěny příkopu oblepit. Jak by měl příkop vypadat, naznačuje celková prostorová kresba hradu.

Na materiál pro terén doporučujeme buď polystyrén, nebo překližku. Výška terénu je dána výškou „zdiva“. Povrchovou úpravu terénu můžete provést buď nátěrem, nebo modelářským posypem. Základem pro celkovou úpravu by měla být deska z překližky nebo sololitu — nezkroucená, protože poměrně rozsáhlý model by se přilepením mohl začít deformovat.

Hrubou představu popsanych úprav uvidíte ve skice, kterou otiskneme v průběhu vydávání jednotlivých částí opevnění.

Přípravné práce jsme popsali v návodu první části stavby modelu a jsou platné

i pro druhou. Připomínáme, že prapory nakreslené v jednotlivých návodních kresbách budou otisknuty až v závěrečné části, tj. „b 3“.

Část „b 1“ (vstupní brána, západní hradby, červená bašta):

Přenesení rysek na rub některých dílů bude první prací na modelu. Na díl 1 přenesete rysky A, B. Na díl 31 rysky C, na díl 48 rysky D a na díl 47 rysky E. Stavbu modelu začnete vstupní branou. Proveďte výřezy ploch a prořezy v okenních a dveřních otvorech, u oken vyhnete dovnitř chlopně a přilepíte je k rubové straně. Pak z rubu přilepíte okno: díl 10 (7×) na díl 1, díl 10 (2×) na 2, 8 (2×) na 2, 7 (1×) na 2, zkompletujete 6 a přilepíte na 2, zkompletujete 4 (4×) a tři díly přilepíte na 1 a jeden díl na 2.

Na rozložený díl 12 přilepíte vytvarované díly 14, 13 a díl 12 zkompletujete a připojíte z rubové strany na díl 2. Vytvarujete díly 17 a 18, připojíte je z rubové strany na rozložený díl 16, ten zkompletujete a přilepíte na rozložený díl 1.

K jedné straně rozloženého dílu 1 přilepíte díl 2. Díl 15 připojíte na vchod dílu 2 (tj. na díly 13, 14) a na bok věže 1, na který je přilepen i díl 2. Díl 19 připojíte na vchod dílu 1 (tj. na díly 16, 18) a na bok věže 1, na který je přilepen i díl 2. Průjezd věže dokončíte vlepením dílu 20, který připojíte na vyznačená místa na dílech 15 a 19.

Věž uzavřete, tj. volnou část dílu 1 připojíte k dílu 2 a nakonec k dílům 15 a 19. K věži připojíte díl 3 — lepte postupně, nejprve na díl 2, pak na boky 1 a nakonec na dvorní hranu. Věž zatěžte a nechte pod zátěží proschnout.

Okno 10 (4×) přilepíte z rubu k dílu 22 a ten uzavřete. Okna 9 (12×) přilepíte na rub 24, ten uzavřete, osadíte na 23 a celek připojíte k dílu 22. Hotovou horní část věže teď osadíte na její dolní část, tj. díl 22 přilepíte na díl 3. Okna 5 (4×) připojíte k celku, tj. k dílu 4 a 22. Okno 11 přilepíte z rubové strany na díl 27. Pak dolní část schodišťové věže, tj. díl 27 uzavřete, ale zakryjete jen jeho vršek. Věž přilepíte na bok věže 1, kde je místo pro přilepení

vyznačeno, a pak zakryjete i dolní část dílu 27. Vytvarujete a zkompletujete horní část schodišťové věže 28 a přilepíte k celku, tj. k 1 a 27.

Vytvarujete a uzavřete stříšku 30, zakryjete spodní části 29 a přilepíte na celek, tj. na díly 1 a 28.

Zkompletujete krakorce B (4×), C (16×) a osadíte je na díl 23, kde je místo vyznačeno, a současně zakápnete lepidlem i jejich svislou část na dílech 1 a 2. Uzavřete dolní část střechy 25, nasunete do ní zpracovanou horní část 26, přilepíte, a pak hotovou střechu osadíte na celek, tj. díl 24. Zpracujete padací most 21 a přilepíte do brány věže na díl 12. Věž je dokončena, zatím ji odložte.

Samostatně zpracujete most. Kdo bude chtít, může si u dílů 67 a 69 vyříznout ze zábradlí „vzduch“. Vytvarujete oblouk 68, přilepíte jednou stranou na rozložený díl 67, a ten postupně uzavřete — jako poslední jeho dolní část. Na celek osadíte mostovku se zábradlím, tj. díl 69. Zpracujete předmostí z dílů 70, 71 a spojíte je s hladinou vody 66. Pak na hladinu a k předmostí osadíte most. Celek, tj. most s předmostím, budete lepit k věži až po dokončení celého hradu — do té doby jej uložte.

Kdo bude chtít postavit si hrad i s vodním příkopem podle celkové prostorové kresby, nemusí díl 66 (vodní hladinu) vůbec použít. Může most buď samotný nebo i s předmostím začlenit při stavbě terénu do jeho úprav.

Další práci je severozápadní hradba. Díl 38 přilepíte z rubu na rozložený díl 31. Zkompletujete vnitřek obranné chodby 32 a připojíte postupně k dílu 31. Současně do dílu 31 vlepte — na rysky C, podle návodné kresby — díl 33 a tím hradbu uzavřete. Zkompletujete tělo věžičky 34 a přilepíte k hradbě, tj. na díly 31 a 32.

Technické žebro 73 přilepíte na rubovou stranu terénu 47 na rysky E a ten připojíte k hradbě 31 — místo pro přilepení je na dílu 31 vyznačeno. Hradbu s terénem teď připojíte k věži, tj. lepte 31, 32, 33 na díl 27 a 47 na díly 27 a 1.

Na hradbu, tj. díly 31, 32 osadíte stře-

chu 37. Zpracujete vršek — střechu věžičky 36 a uzavřete obvod její dolní části 35. Pak oba díly spojíte u dílu 35, zakryjete spodek, a stříšku (z dílů 35, 36) osadíte na tělo věžičky 34.

Zpracujete krakorec A (2×), D (13×) a E (1×). Krakorec A a D osadíte po obrannou chodbu na díl 31 a krakorec E pod tělo věžičky. Stejně jako u věže zakápnete i tady svislé části krakorců na hradební zed. Terénní spojkou 64 zafixujete roh hradební zdi a vstupní věže, tj. díly 31 a 1. Celek zatížíte po obvodu terénu lehkou zátěží na objekty a necháte proschnout. Zatím zpracujete samostatně jihozápadní hradbu.

Díl 40 přilepíte na rub dílu 39, kam rovněž přilepíte i zkompleťovaný díl 41, a pak hradbu uzavřete. Zpracujete tělo věžičky 42, připojíte k hradbě, tj. k dílům 39, 41 a celek zakryjete střechou 72.

Hradbu připojíte k zatím dokončeným částem a přilepíte ji ke vstupní věži 1 a terénu 47. Současně zafixujete terén rohu hradby a věže spojkou 65, kterou lepíte na díly 1 a 39.

Zkompleťujete krakorce D (14×), A (2×), E (1×) a osadíte je opět pod obrannou chodbu, tj. na k dílu 39. Z dílů 43 a 44 vyrobíte střechu věžičky a osadíte ji na celek, tj. na díl 42.

Vytvarujete „sílu zdi“ 46 vnitřní brány, vlepíte z jedné strany do rozloženého dílu 45, ten uzavřete a hotovou bránu připojíte k celku, tj. k hradbě 39 a terénu 47.

Opět samostatně zpracujete severozápadní baštu zvanou červenou.

Jako u věže zkompleťujete okenní otvory v dílech 48, 55 a z rubové strany k nim přilepíte okna 49 (8×), která lepíte na díl 48, a okna 77 (12×), která lepíte na díl 55. Vytvarujete a uzavřete „sílu zdi“ 52 portálu, připojíte k němu dveře 53 a z rubové strany přilepíte na ještě stále rozložený díl 48. Dolní část bašty 48 vytvarujete a uzavřete. Obdobně zpracujete horní část 55, přilepíte ji na díl 54 a celek osadíte na 48 — nejprve rovnou dvorní stranou, pak obloukem. Vytvarujete část střechy 56, připojíte k vytvářanému dílu 57 a střechu uzavřete dílem 58. Hotovou střechu osadíte na horní část bašty, tj. na díl 55. Obvod bašty zafixujete terénem 62.

Zkompleťujete krakorce 76 (12×), 75 (9×) a osadíte je na vyznačená místa na dílech 54 a 55.

Z dílů 59 (3×), 60 (3×), 61 (3×) vyrobíte již popsaným způsobem tři věžičky a ty osadíte na vyznačená místa na střechě, tj. na díl 56. Zkompleťujete díly 50, 51, vyrobíte z nich pavlač a tu osadíte na díl 48, do prořezu v něm zalepíte její chlopeň.

Hotovou baštu připojíte k celku, tj. díl 48 připojíte k dílům hradby 31 a 32 a k terénu 47. Terénní spojkou 63 zafixujete terén bašty 48 a hradby 31. Zpracujete že-

břík 74 a osadíte podle návodné kresby na pavlač 50 a na podlahu obranné chodby 31.

Terénní spojku 78 (bude spojuvat část „b 1“ a „b 2“) si zatím uložte a použijte až u další části opevnění.

Už v úvodu jsme uvedli, že doporučujeme, abyste všechna opevnění připojili k jádru hradu až po dokončení všech objektů. Pro úplnost však připojení popíšeme hned a bude proto dobré, abyste si návod uložili spolu s terénní spojkou.

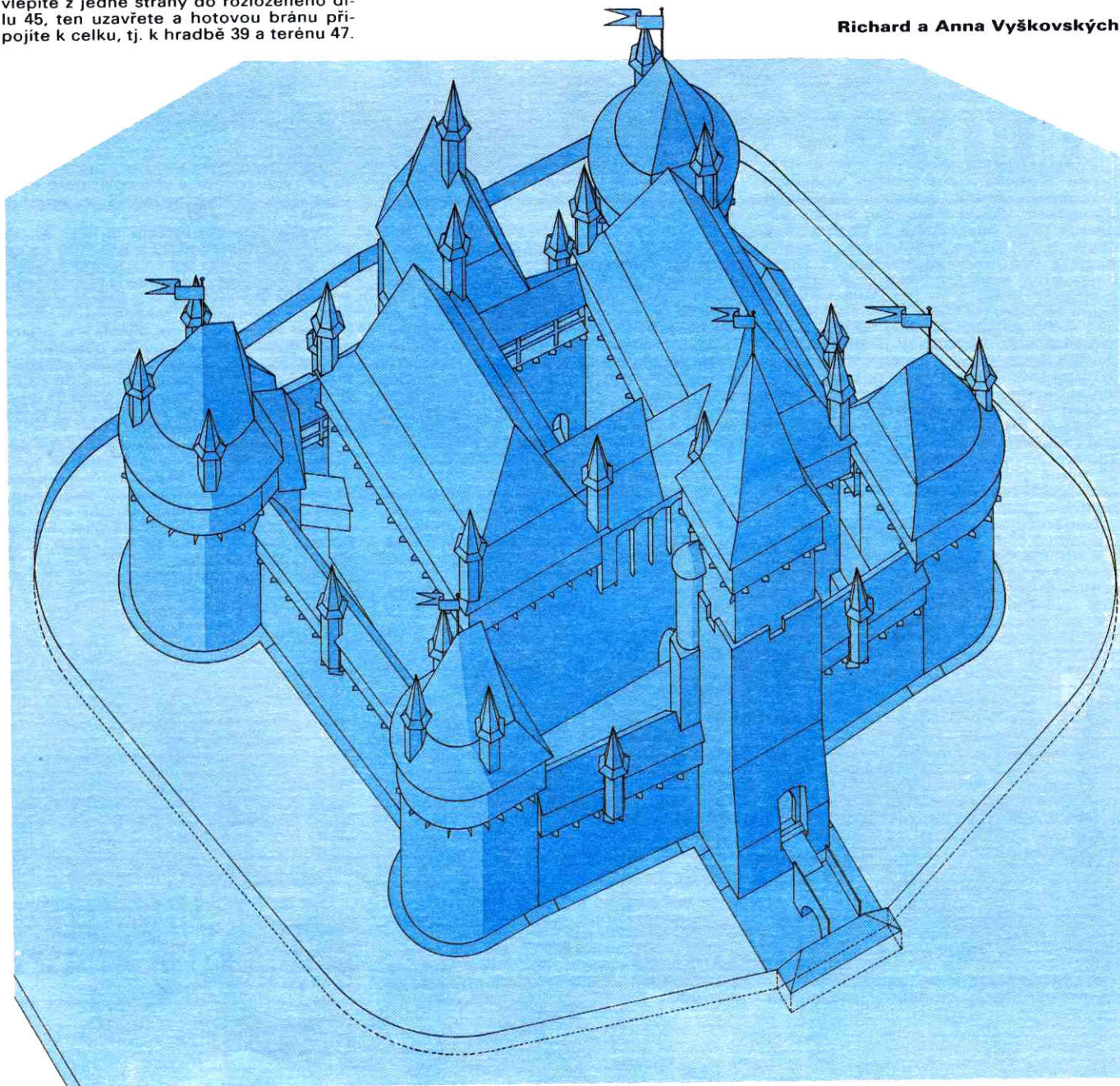
Celek „b 1“ připojíte k jádru hradu postupně: začnete dlouhou vstupní stranou hradu a 1—3 a jižním křídlem a 2—32, ke kterým připojíte terén 47 a vnitřní bránu 45: přitom současně přilepíte k severnímu křídlu a 1—3 i červenou baštu, tj. díl 48.

Pokud došlo při sesazování k nějakým nepřesnostem, použijte na jejich správně volné plochy, kterými jsme vystřihovátku doplnili.

Věříme, že jste se projevili jako schopní stavitelé a že jste se svojí, ale i s naší stavební činností spokojili. Pokračovat budeme částí „b 2“, tj. severní a severovýchodní hradbou se zlatou baštou.

Hodně úspěchů při práci a nashledanou u dalších vystřihovánek se těší

Richard a Anna Vyškovských

Hrad ŠVIHOV

Část „b2“ — severní hradba, zlatá bašta, severovýchodní hradba. Všeobecné údaje a poznámky jsme otiskli u části „b 1“, a proto můžete začít hned s vlastní stavbou modelu. První prací bude úprava okenních otvorů ve zlaté baště, kterou si jistě pamatujete z předchozích staveb. Úpravu provedete u dílu 1, kde z rubové strany přilepíte okno 4 (17×) a u dílu 3, kde z rubu přilepíte okna 5 (14×).

Na rozložený díl 3 připojíte dvě technické chlopně 21, díl 3 vytvarujete a přilepíte k dílu 2, nejprve v ploše k jedné straně, pak oblouk k vodorovné části a nakonec celek uzavřete na druhé straně dílu 2.

Dolní část bašty 1 vytvarujete, uzavřete a osadíte na ni její horní část (z dílů 2, 3 a 5). Zpracujete přístavbu 6, zakryjete dílem 7 a připojíte k celku, tj. na vyznačené místo na dílu 1. Vytvarujete a uzavřete horní část střechy 9 a spojíte s vytvarovanou a uzavřenou dolní částí 8. Hotovou střechu osadíte na horní baštu, tj. na díly 3 a 2. Z dílů 10 a 11 sestavíte střechu přístavby a osadíte na celek, tj. na díly 7, 8, 2 a 10. Zkompletujete krakorec 18 (16×) a osadíte na vyznačená místa na dílu 2 a k dolní části bašty 1, na které je zakápnete lepidlem. Baštu zatím odložíte, lehce zatížíte a necháte dokonale proschnout.

Samostatně zpracujete severní hradbu. Díl 32 přilepíte na rub dílu 28 a ten v ploše spojíte s rozloženým dílem 27. Zpracujete vnitřek obranné chodby 29, připojíte jej k celku, tj. k dílu 27, a teď už celek zkompletujete. Zpracujete tělo vě-

žičky 24 a připojíte k hradbě, tj. k dílům 27 a 29, celek zakryjete střechou 30. Zpracujete další krakorec 20 (24×) a osadíte na vyznačená místa pod obrannou chodbou, tj. na díly 27 (12 krakorců) a 28 (12 krakorců), i ke svislým stěnám — tam zakápnutím lepidla.

Baštu 1 včetně přístavby 6 přilepíte k terénu 25, a k baště a terénu připojíte severní hradbu, tj. díly 27, 28, 29. Terén po obvodu zatížíte, aby paty „zdi“ byly v rovině a nezkroutily se. Celek necháte dokonale proschnout, přitom zatížíte lehce i objekty, tj. baštu a hradbu. Než model proschne, zpracujete severovýchodní hradbu. Díl 23 přilepíte na rozložený díl 19. Zkompletovaný vnitřek obranné chodby 22 připojíte k dílu 19, celek zkompletujete, tj. díl 19. Zpracujete druhé tělo věžičky 24 a osadíte na hradbu, tj. lepíte k dílům 19 a 22. Pod obrannou chodbou, ke svislým stěnám dílu 19 připojíte patnáct zpracovaných krakorců (díl 20). Na celek osadíte střechu 26, a pak už hradbu připojíte k dokončeným částem, tj. k baště 1 (díly 19, 22) a terénu 25 (dílem 19).

Terénem 17 zafixujete baštu (díl 1) a obě hradby (díly 19 a 27). Zpracujete tělo věžiček 14 (3×) a osadíte je na vyznačená místa na střeše bašty, tj. díl 8. Pak zhotovíte (způsobem již dříve popsaným) pět stříšek z dílů 15 (5×) a 16 (5×), které osadíte: tři na baštu, tj. na těla věžiček 14, a dvě na těla hradebních věžiček, tj. na díly 24 (2×). Zkompletujete dva krakorce 31 a dvě na těla hradebních věžiček tj. na díly

24 (2×). Zkompletujete dva krakorce 31 a osadíte pod hradební věžičky tj. přilepíte je na díly 24 a ke stěnám 19 a 27.

Z části „b 2“ zbývá dokončit přechod z bašty do severního křídla jádra hradu. Vyrobite ho z dílů 12, ●12, které spojíte a na které osadíte stříšku 13. Opět připomínáme naše doporučení, abyste připojení této části opevnění k vnitřnímu jádru hradu provedli až po dokončení všech objektů. Způsob spojení uvádíme v návaznosti na popis připojení části „b 1“ k části „a 1“.

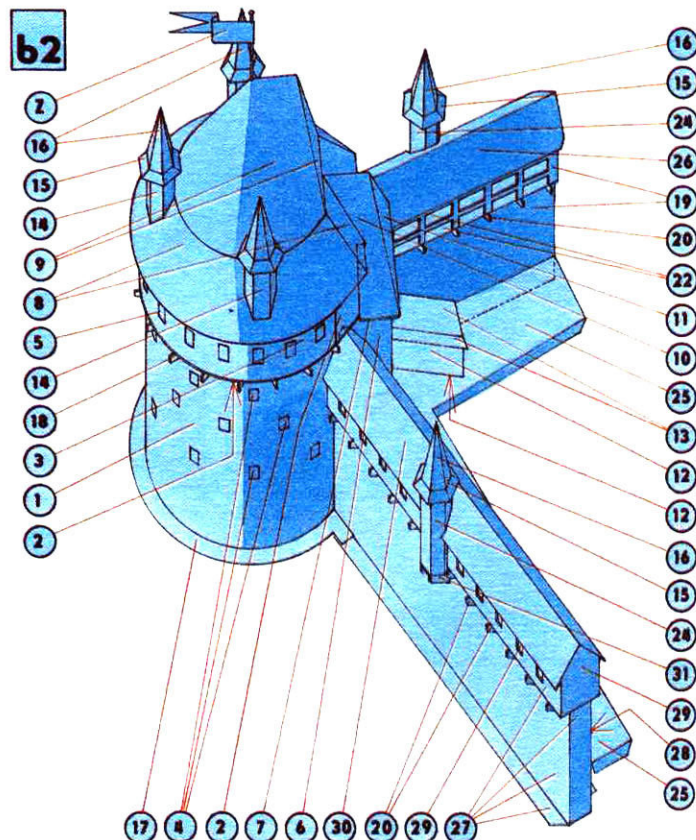
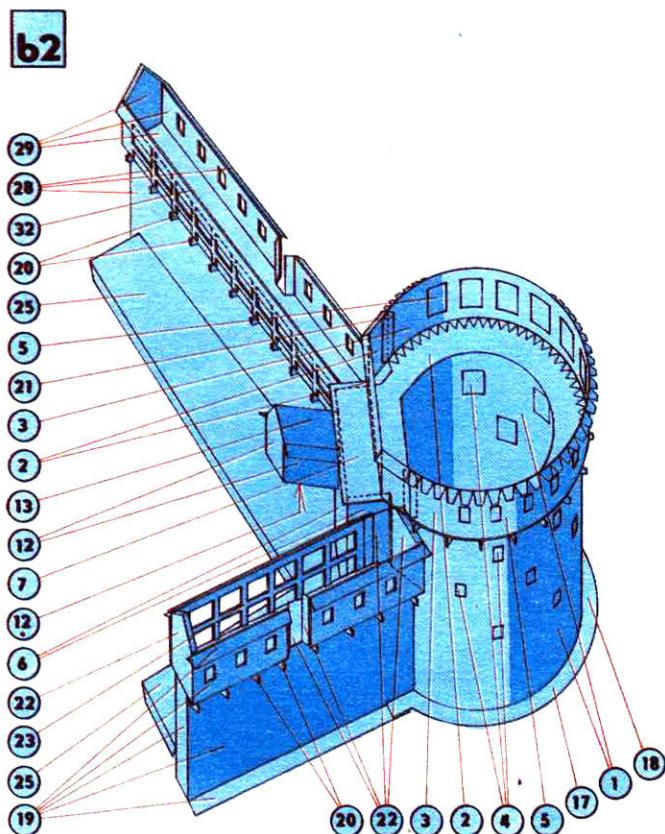
Severní hradbu (díl 28, 29) přilepíte k dílu b1—48 a necháte dokonale proschnout. Pak připojíte terén 25 postupně k b1—48, a1—94. Nakonec připojíte severovýchodní hradbu (díly 19, 22) ke kapli, tj. dílu 3—62, a terén 25, rovněž k dílu A 3—62. Nakonec použijete ještě terénní spojku b1—78 (kterou máte uloženou) k zafixování napojení hradby 28 a terénu červené bašty, tj. dílu b1—62.

Předpokládáme, že jste minulou část opevnění (tj. část „b 1“) postavili bezchybně. Pokud by u této části došlo k nějakým nepřesnostem, můžete je zakrýt či vyspravit volnými plochami jednotlivých materiálů, které jsme otiskli u části „b 1“. Pokud jste tyto plochy již zužitkovali nebo ztratili, nemusíte být smutni, další volné plochy otiskneme ve třetí, závěrečné části opevnění „b3“ spolu se zdířem vodního příkopu.

A to je pro druhou část vše. Věříme, že vaše další stavební část je bezchybná a že máte dostatečný důvod být sami se sebou spokojeni. Jistě již teď vidíte, jak krásný a pevný musel tento hrad být.

Hoďné úspěchů při práci přeje a na shledanou u dalších vystřihovánek se těší

Richard Vyškovský

Hrad ŠVIHOV

Část „b 3“ — jihovýchodní hradba, zelená bašta, jižní hradba, bílá bašta.

Připomínáme, že všeobecné údaje a poznámky jsou otisknuty u první části „b 1“ a nebudeme se již o nich zmínovat, protože předpokládáme, že všichni vědí, jak přípravné práce provést. Výjimku tvoří rysky, které si přenesete na ruby těchto dílů: A na díly 49 a 50, B na díl 50 a C na díl 16 a 19.

Práci začnete jihovýchodní hradbou a zelenou baštou. Díl 51 přilepíte z rubu na rozložený díl 49, na který ještě přilepíte zkompleťovaný vnitřek obranné chodby 52. Žebro 50 vlepíte do hradební zdi 49 na rysky A, a tím hradební zeď uzavřete. Zkompleťujete tělo věžičky 57 a přilepíte na díly 49 a 52. Hradbu zatím odložíte a budete pokračovat zelenou baštou. Nejdříve upravíte okenní otvory v dílech 37, 39 a z rubové strany přilepíte okna: 38 (11×) na díl 37 a 41 (16×) na díl 39. Dolní část bašty vytvářete a uzavřete. Stejně tak zpracujete horní část 39, kterou přilepíte na základnu 40 a pak osadíte na dolní část 37. Velmi pozorně teď připojíte k baště, tj. k dílu 37, jihovýchodní hradbu, tj. díl 49. Na hradbu 49 osadíte střechu 53, kterou současně přilepíte k baště 37. Žebro 55 přilepíte k terénu 54 a celek připojíte k hradbě 49 a baště 37.

Vytvářete části střechy bašty, tj. díly 42, 43, spojíte je a hotovou střechu osadíte na horní část bašty, tj. na díl 39. Zkompleťujete krakorec 60 (1×), 61 (2×), 62 (11×), 47 (15×), 48 (4×) a osadíte je na tyto díly: krakorce 47 a 48 na díl 40. Krakorec 60 pod věžičku 57, 61, 62 pod obrannou chodbu hradby 49. Zpracujete již popsaným způsobem střechu věžičky z dílů 58, 59 a osadíte na hradební věžičku 57. Obdobně vyrobíte věžičku pro baštu z dílů 44, 45, 46 a osadíte ji na vyznačené místo na střeše 42. Celek zatím odložíte a budete pokračovat jižní hradbou: na rozložený díl 16 přilepíte díl 17 a zkompleťovaný vnitřek obranné chodby 18. Zpracujete tělo věžičky 25 a osadíte na hradbu 16 a díl 18. Zpracování další části jižní hradby začnete připojením dílu 20 na rozloženou hradbu 19, kam ještě přilepíte vnitřek obranné chodby 21. Zkompleťujete technické žebro 30 a vlepíte do hradby 19 na rysky C. A teď už můžete obě hradby spojit: chlopň hradby 19 přilepíte v dolní části na přepážku hradby 16, přitom současně nasunete technické žebro 30 do hradby 16 a přilepíte. V horní části přilepíte díly obranné chodby 17 a 18 na díl 19. Zpracujete krakorce 31 (26×), 33 (1×) a přilepíte: dvacet krakorců 26 na hradbu 16, šest krakorců

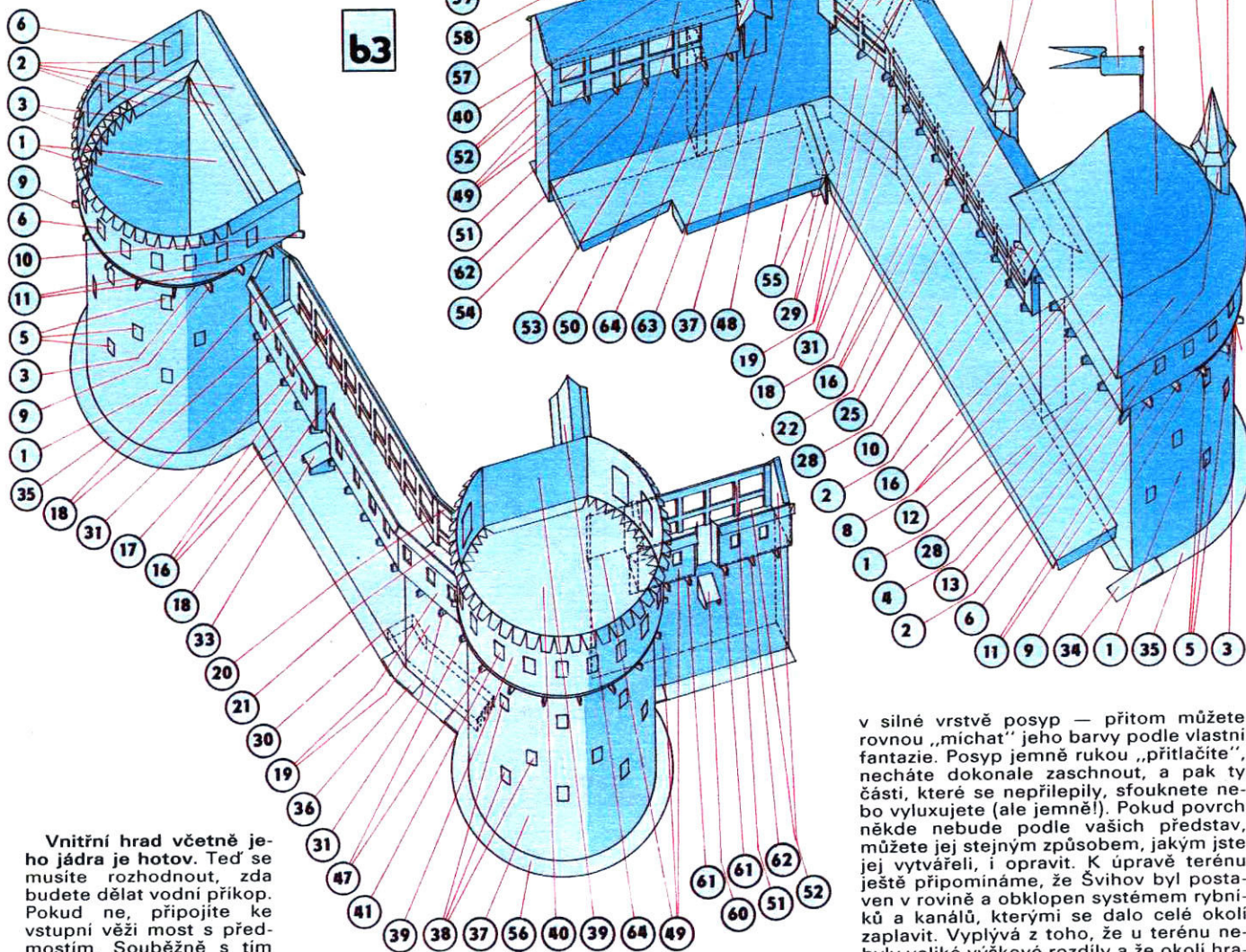
lech 1 a 2. Pak na tyto díly z rubu přilepíte okna: okno 5 (13×) na díl 1 a okno 6 (14×) na díl 2. Horní část bašty 2 přilepíte obloukem na podhled 3 a tento celek osadíte na dolní část bašty 1. Vytvářete a zkompleťujete střechy 4 a 7, ty spojíte, doplníte části střechy 8 a hotovou střechu bašty osadíte na její horní část, tj. na díl 2. Zpracujete krakorce 9 (11×), 10 (2×), 11 (4×), 12 (5×) a osadíte je: krakorce 9 na díl 3, krakorce 10, 11, 12 na díl 2. Obvyklým způsobem sestavíte střešní věžičku z dílů 13, 14, 15 a osadíte ji na střechu bašty, tj. díl 4. Bašta je dokončena, odložte ji a samostatně zpracujete přechod ze zelené bašty do jižního křídla jádra hradu. Zkompleťujete díl 63, zakryjete stříškou 64 a dokončený přechod rovněž odložíte.

Tím máte dokončeny všechny díly objektu opevnění vnitřního hradu. Pokud jste vydrželi a nespojili přecházející části „b 1“ a „b 2“ s vnitřním jádrem hradu, doporučujeme, abyste teď sestavili „na sucho“ hrad do jednoho celku na velkou čtvrtku a na tu si nakreslili průběh hradebního příkopu. Při tom se budete orientovat podle celkové prostorové kresby hradu. Čtvrtku zatím odložíte a začnete objekty spojovat do jednoho celku. Postupovat budete tak, jak jsme popsali v částech „b 1“, kterou začnete, a „b 2“, která na ni naváže. Až bude část „b 2“ připojena k jádru hradu, osadíte ještě přechod ze zlaté bašty do severního křídla: přechod z dílů 12, 12 a 13 přilepíte na vyznačená místa na zlaté baště (díl b 2—6) a severního křídla (díl a 1—3). A teď k celku můžete připojit hradby a zelenou baštu: terén 28 lepte na b 1 — 45, a 2 — 38. Terén 54 lepte na a 2 — 38, a 3 — 55, a 3 — 62. Na a 3 — 62 přilepíte i jihovýchodní baštu, tj. díl 49, 53 — spáry napojení na kapli i terén na jádro hradu můžete „zalít“ lepidlem. Pokud se vám podařilo při spojování opevnění a jádra hradu „vyrobit“ nějaké chyby, použijte volných ploch, o kterých jsme se už zmínili, a které jsou připojeny u části „b 3“.

Teď už můžete k celku připojit i přechod ze zelené bašty do jižního křídla. Přechod z dílů 63, 64 přilepíte z jedné strany na horní část bašty (díl 39), na druhé straně na jižní křídlo (díl a 2—38) — místa pro přilepení jsou na obou dílech vyznačená.

Prstenec opevnění vnitřního hradu uzavřete připojením bílé bašty k celku. Baštu přilepíte dolní částí 1 k terénu 28, k jižní hradbě (díly 16, 18) a k části „b 1“ (díly b 1—39 a b 1—41). Terénní chlopně bílé bašty 1 a navazujícího terénu hradby 16 zafixujete dílem 35, bílou baštu 1 a hradbu b 1—39 zafixujete terénní spojkou 34. Opět platí, že pokud se vám projeví podstatné spáry u připojení, bude stačit je „zalit“ lepidlem — to si při vysychání lepené části „přitáhne“. Pokud došlo k nepřesnostem, máte ještě k dispozici volné plochy.

skalky. Technické zpracování je jednoduché — ty části, které chcete opatřit posypem, natřete dostatečně některým disperzním lepidlem (Herkules, Tenyl aj.) a na to rozprostřete

Vnitřní hrad včetně jeho jádra je hotov. Teď se musíte rozhodnout, zda budete dělat vodní příkop. Pokud ne, připojte ke vstupní věži most s předmostím. Souběžně s tím doporučujeme, abyste celý hrad přilepili na kladivkovou čtvrtku a pak obstříhli podél terénních chlopňů a paty zdi.

Ti z vás, kteří budou hrad osazovat do terénu, si musí určit jeho rozsah. Pro tyto účely jste si na papír nakreslili vodní příkop. Teď k němu musíte „přidat“ ještě kus terénu za vodním příkopem. Další postup doporučujeme tento: celkový rozsah terénu máte určen, vyřiznete jej z desky sololitu nejméně 3 mm silného nebo z překližky — oba materiály musí být nezkroucené a neprohnuté. Na desku přilepíte hrad a jeho terénní chlopně zatížíte tak, aby pod zátěží dokonale proskly. Pak si vyznačíte na desku přesné obrysy vodního příkopu i mostu (buď s předmostím nebo i bez něj). Pokud budete vodní hladinu natírat barvou, proveďte nátěr ještě před modelováním terénu. Pokud ji chcete provést posypem, uděláte jej společně s terénem. Terén doporučujeme vytvořit z polystyrénu, po-

vrch můžete tvarovat podle vlastní představy.

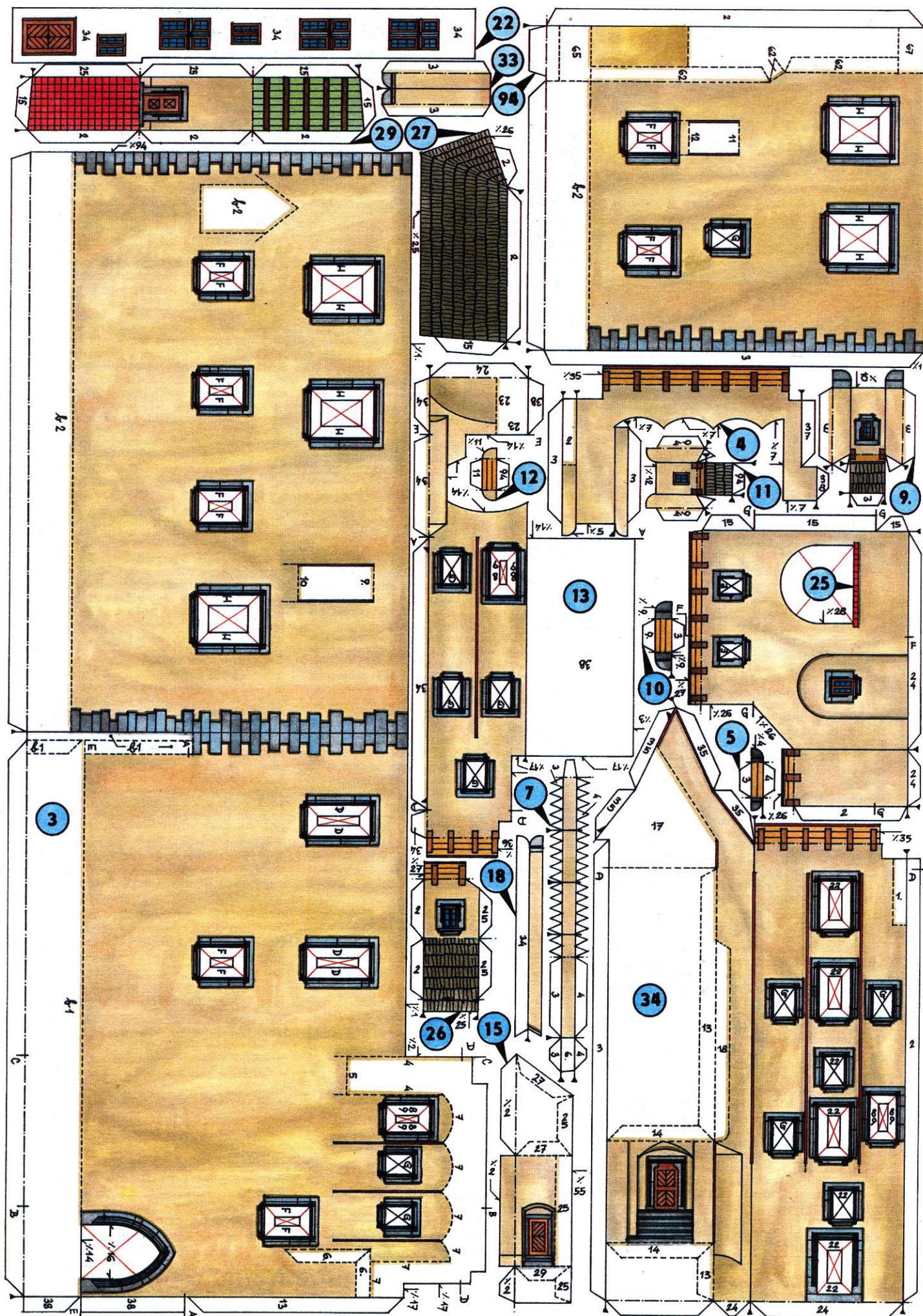
Přitom v něm mohou být i cesty — buď vyvýšené nebo zapuštěné, terénní vlny apod. Nesmíte ovšem zapomenout, že okraj vodního příkopu má výšku „zdiva“ 6,5 mm. Neznamená to ale, že by terén nemohl být o něco vyšší, tj. od vrcholu vlny se může pod sklonem (nejvýše 45°) zvedat volně podle vašich představ. Zdiva jsme nemohli udělat tolik, aby vyšlo na celý příkop. Doporučujeme proto je použít od mostu a předmostí na obě strany. Pokud dokážete vyrobit takové zdivo, můžete s ním navázat a „vyzdít“ celý příkop. Pokud neuděláte za vyzděným příkopem strmý svah. Pojednání terénu je opět dvoji: buď nátěrem nebo posypem. Modelářským posypem rozlišíte barevně vodní hladinu a terén, u kterého můžete použít různých druhů zeleně, hnědé na zem a šedé na kamení nebo

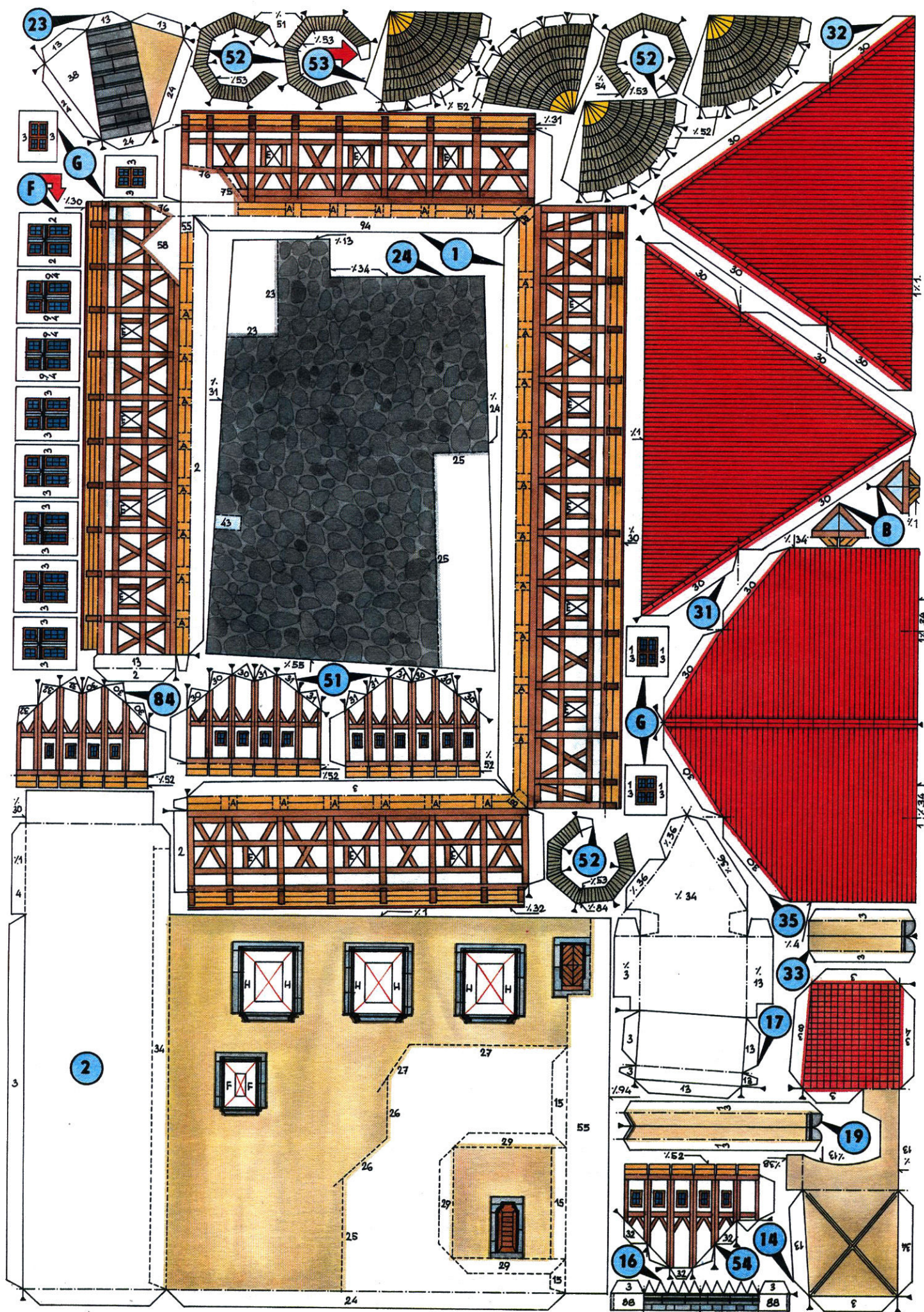
v silné vrstvě posyp — přitom můžete rovnou „míchat“ jeho barvy podle vlastní fantazie. Posyp jemně rukou „přitlačíte“, necháte dokonale zaschnout, a pak ty části, které se nepřilepily, sfouknete nebo vyluxujete (ale jemně!). Pokud povrch někde nebude podle vašich představ, můžete jej stejným způsobem, jakým jste jej vytvářeli, i opravit. K úpravě terénu ještě připomínáme, že Švihov byl postaven v rovině a obklopen systémem rybníků a kanálů, kterými se dalo celé okolí zaplavit. Vyplývá z toho, že u terénu nebyly veliké výškové rozdíly a že okolí hradu nebylo pravděpodobně ani zalesněno — s výjimkou nízkých porostů doplněných několika stromy. I tyto doplňky byste mohli do terénu uplatnit.

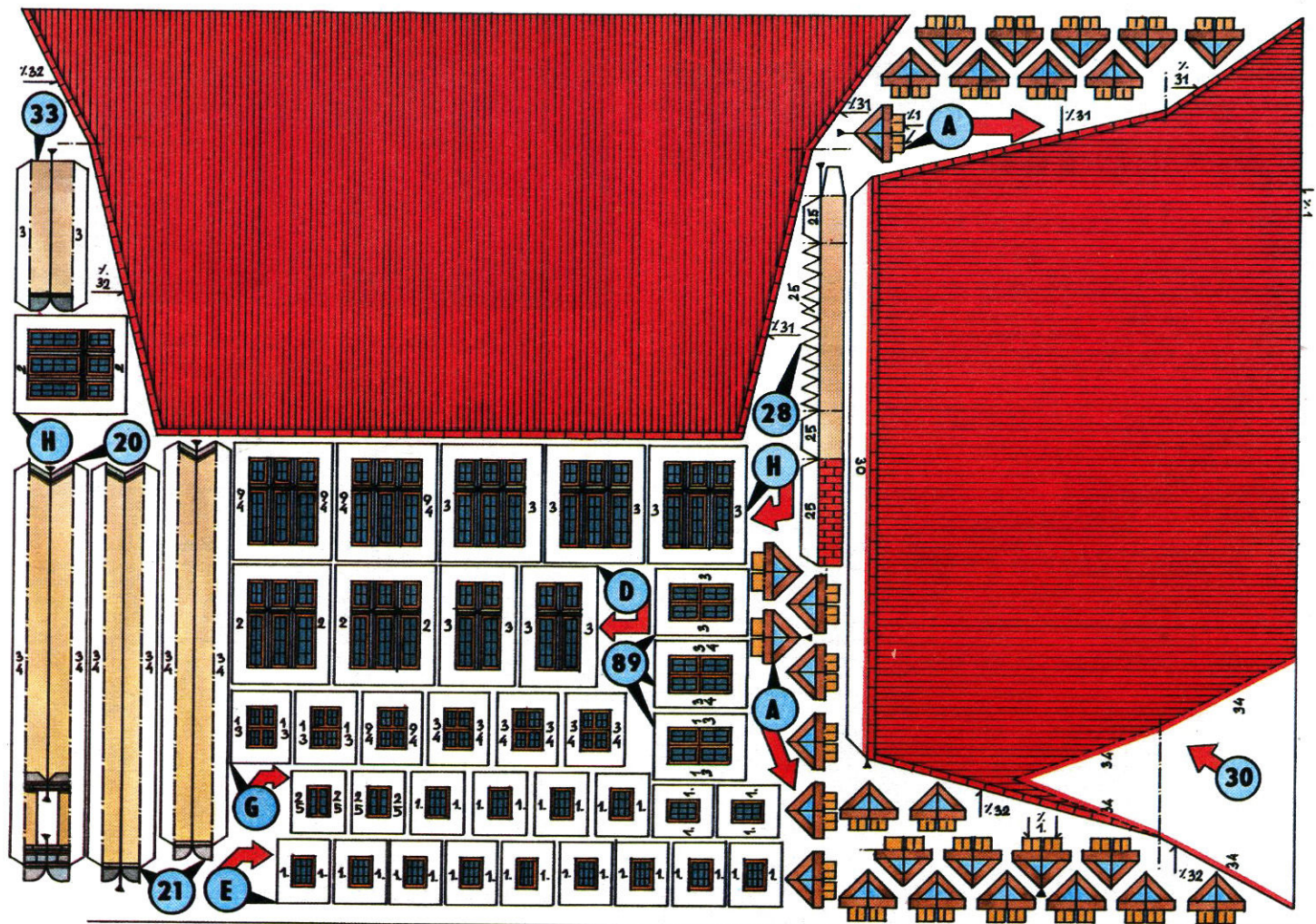
Pokud vše dopadlo dobře, máte model postaven a začleněn do terénu. Zbývá poslední věc: vztyčit praporek. Práce je to jednoduchá, praporem Z oblepíte špendlík (lepíte acetonovými lepidly jako je Kanagom apod.). Po prosušení zabodnete praporek podle prostorové kresby do vrcholku bašty i vstupní věže a zalepíte Kanagomem. A to je vše. Budeme vám všem, kteří jste se do této stavby pustili a úspěšně dokončili, držet palce. Ostatně věříme, že takoví modeláři, kteří mají za sebou městskou památkovou rezervaci, zvládnou i hrad Švihov bez větších problémů.

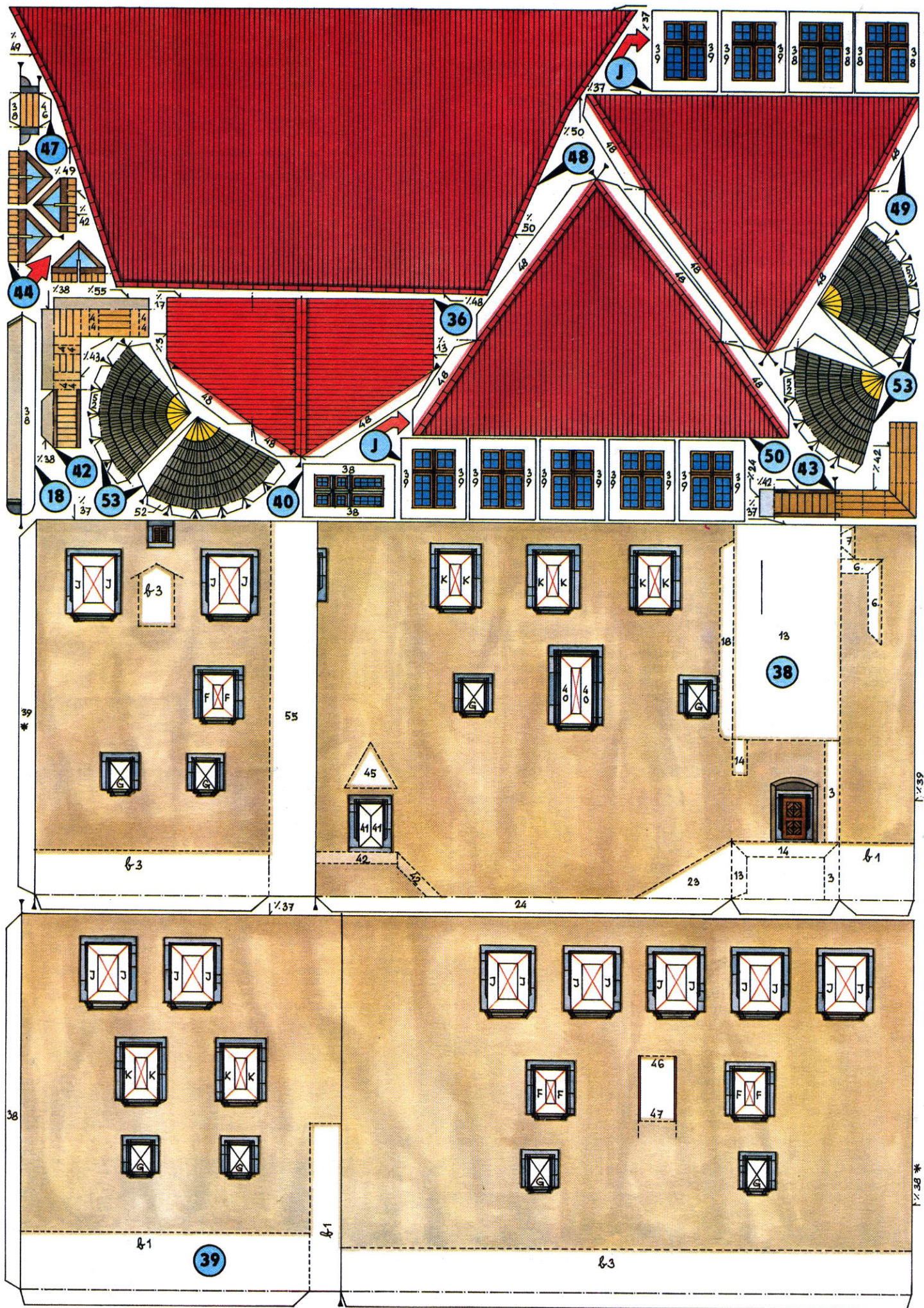
Hodně úspěchů při práci přeje a na shledanou u dalších vystřihovánek se těší

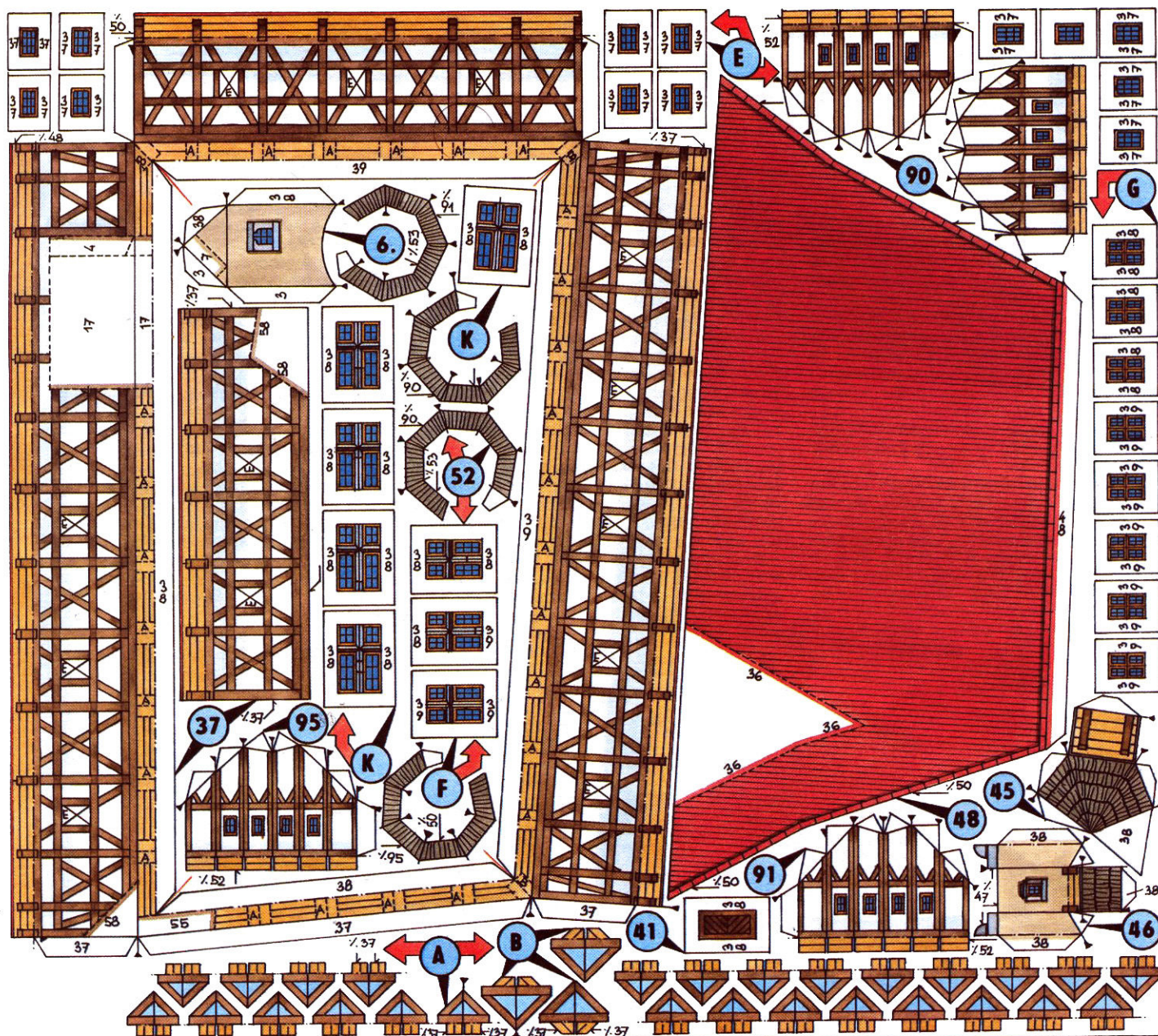
Richard Vyškovský

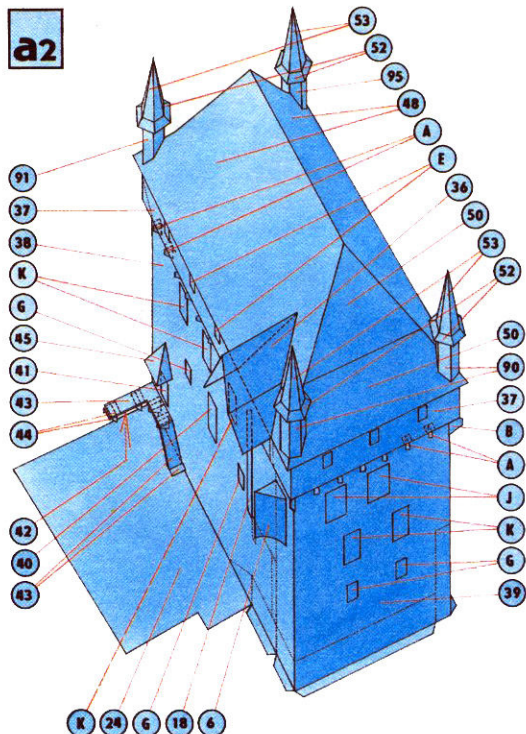
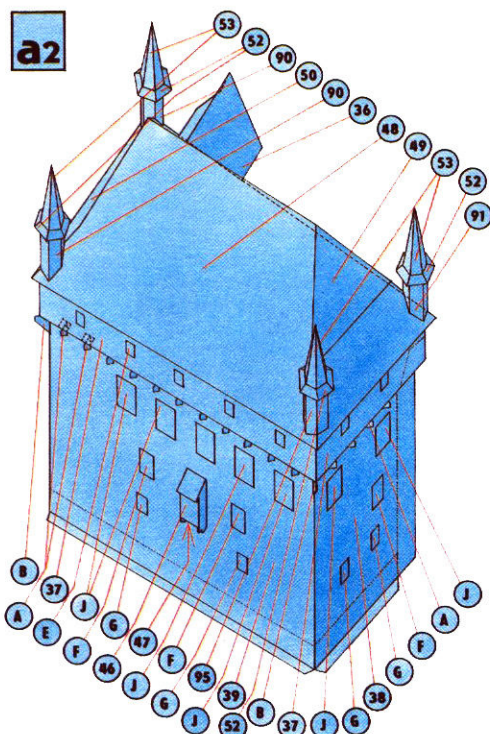

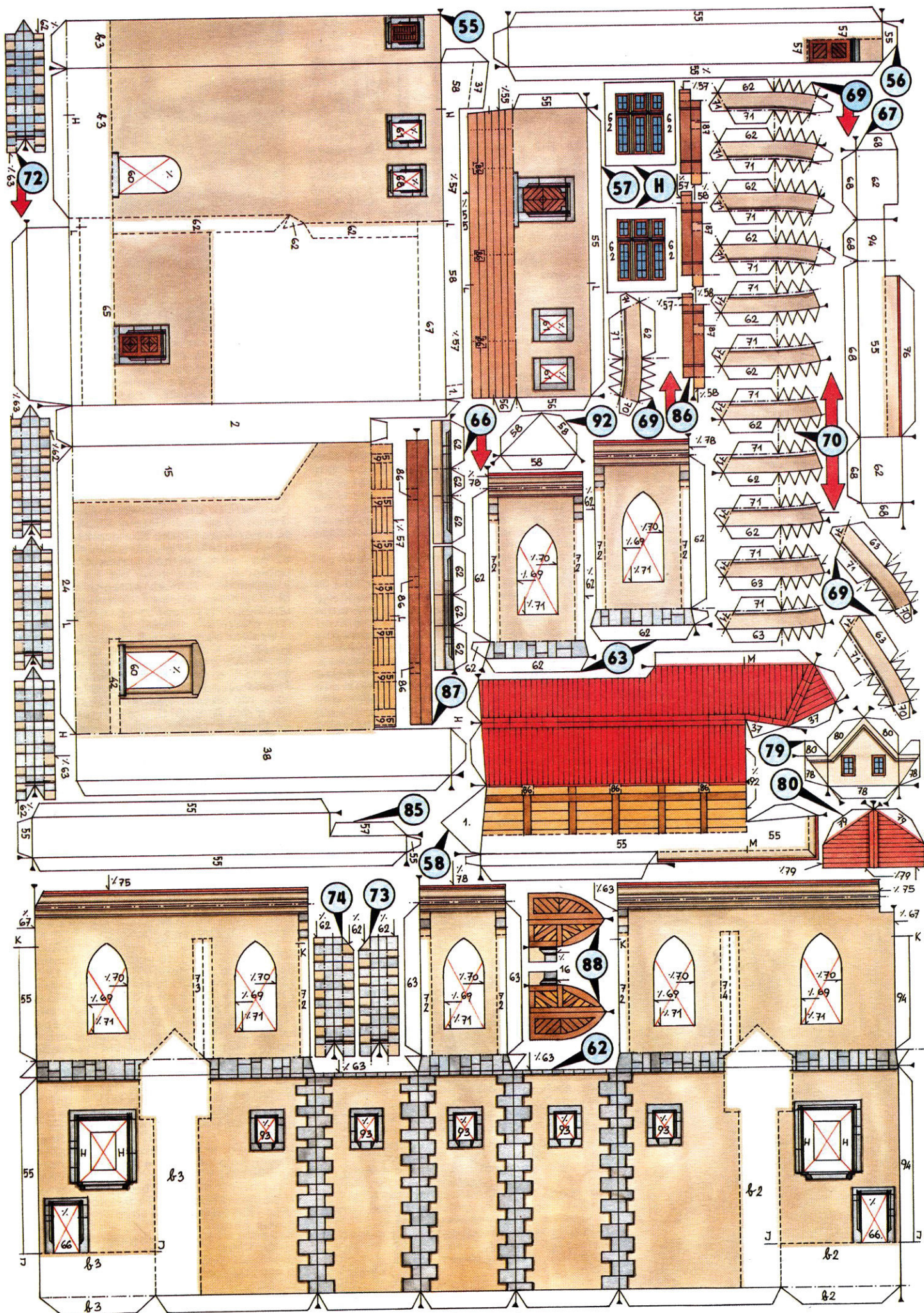

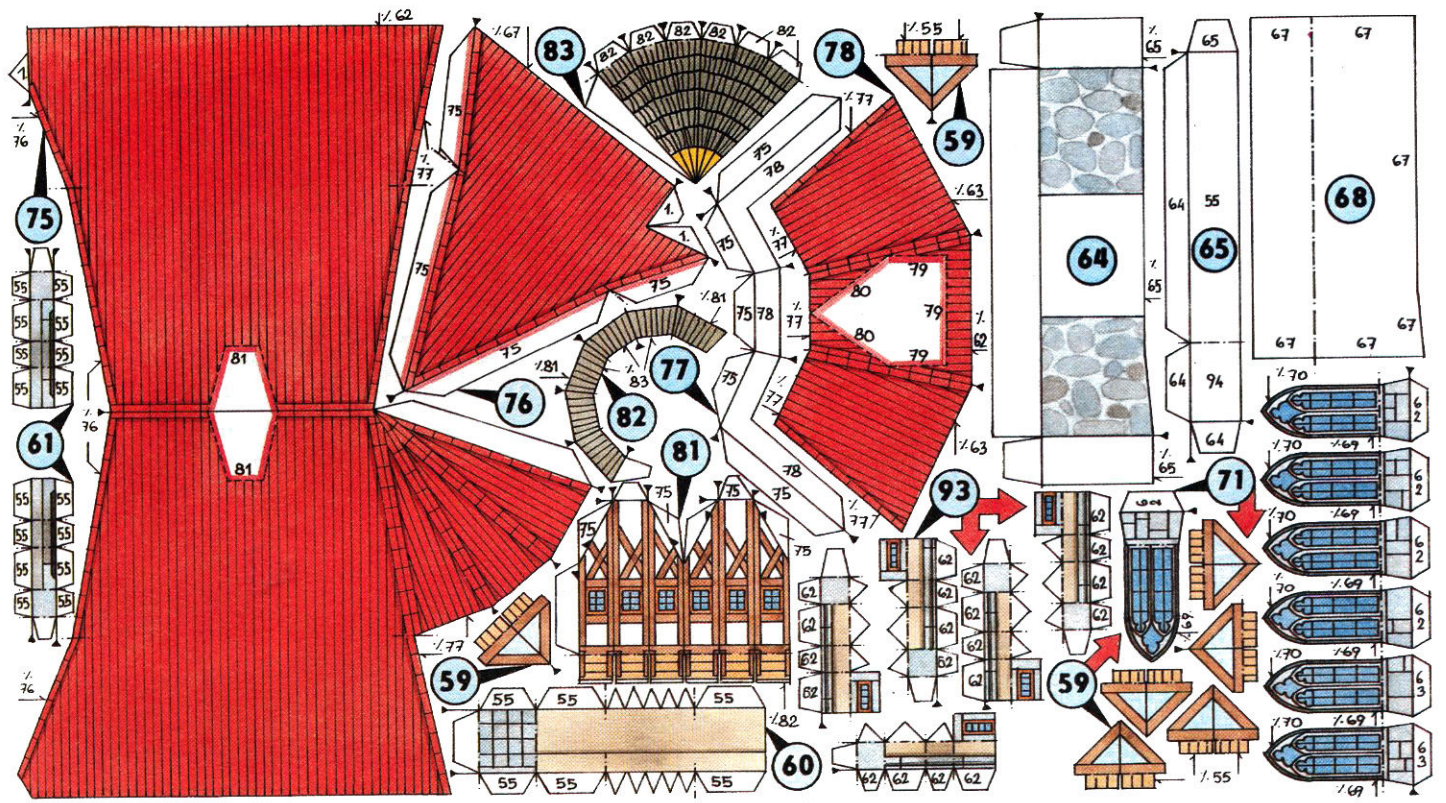

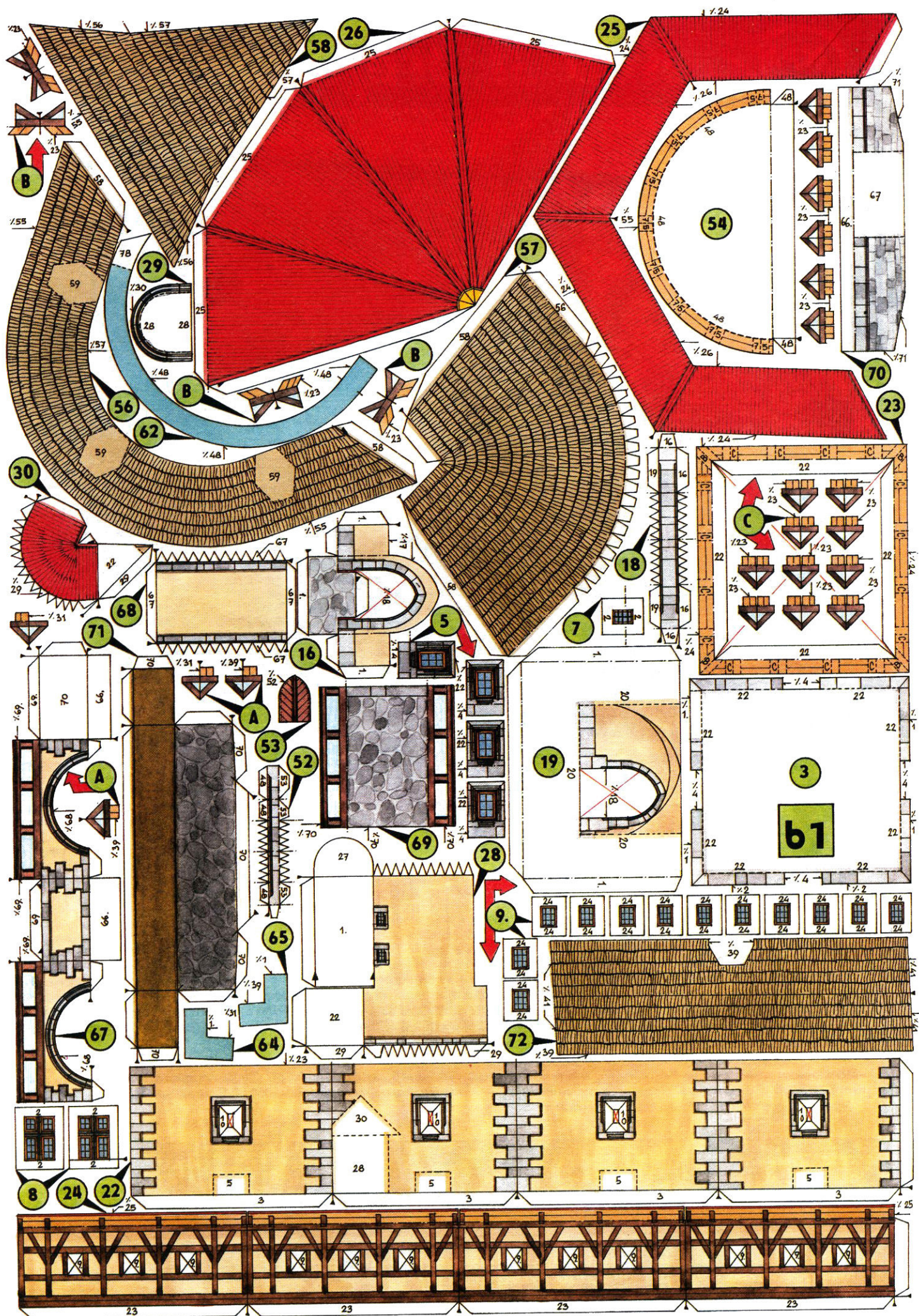
Státní hrad ŠVIHOV část "a 2"

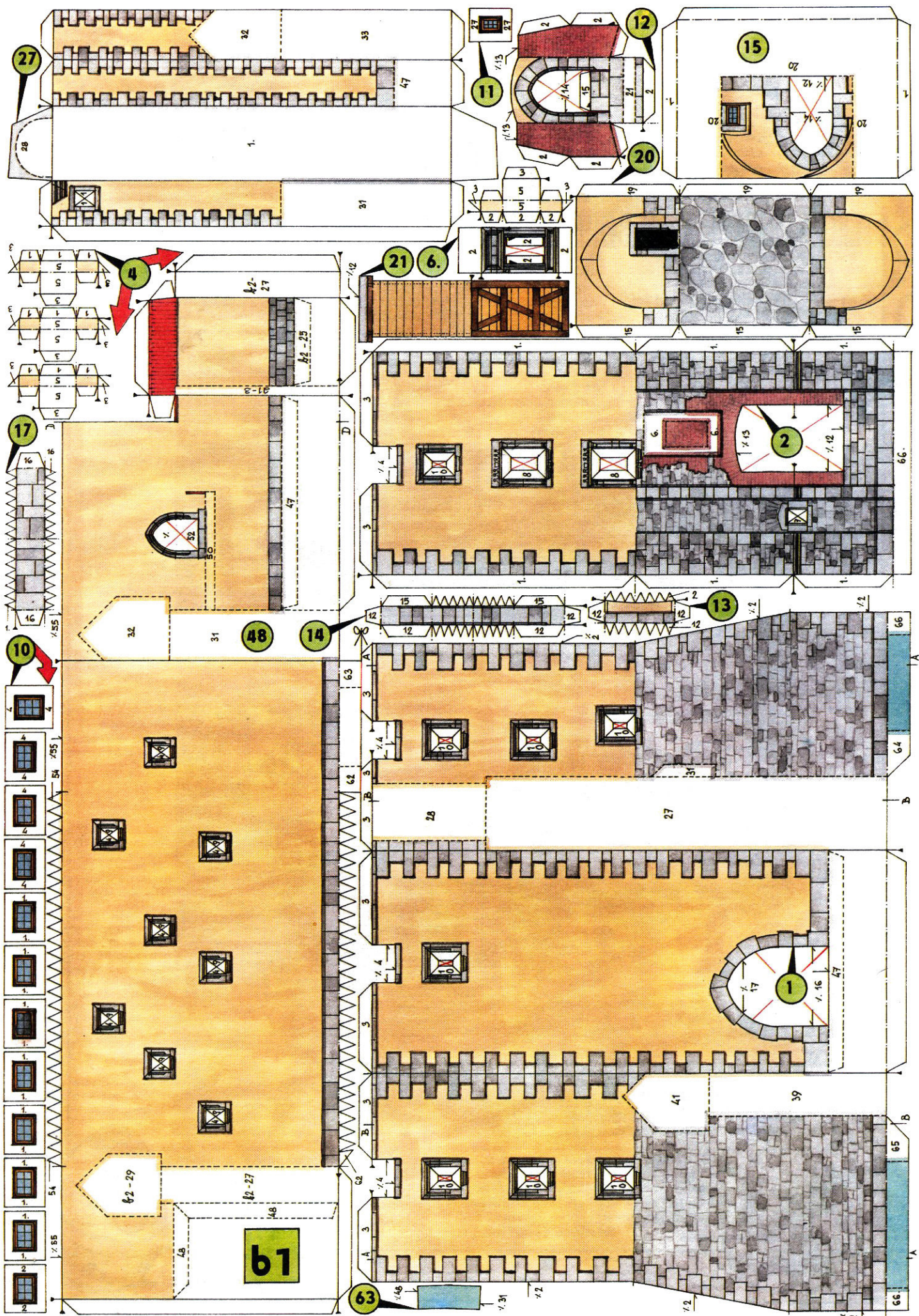

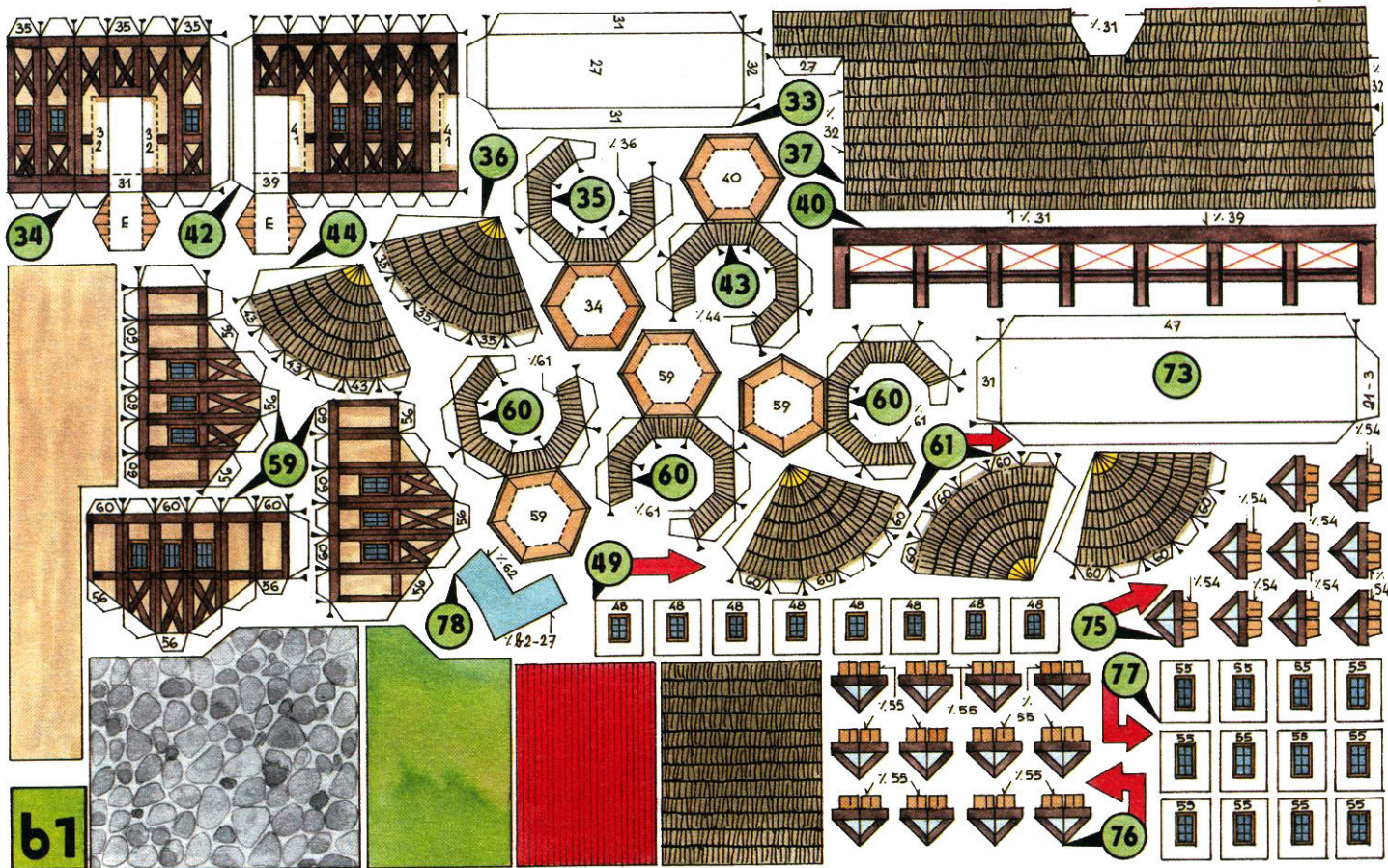

b1

